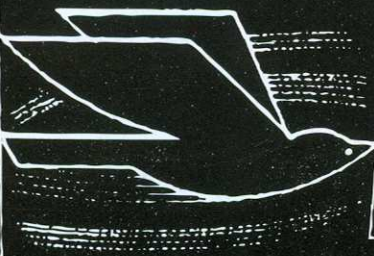

SCHAAKSCHAKERINGEN

Theo van Spijk

* 14 november 1933

† 14 september 2007

**DECEMBER
2007**

B o n d s o r g a a n

nr. 378

Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

Indien onbestelbaar retourneren aan de secretaris van de NBC; Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn

Colofon

Bestuur

Voorzitter & Public relations:

Secretaris en ledenadministrateur:

Penningmeester

Algemeen wedstrijdleder

Internationale contacten

T. de Ruiter, Gr W de Oudelaan 223, 1412 AT Naarden
Tel. (035) 694 35 56 t.de.ruiter@consunet.nl
H.P.J. Visser, Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn
Tel. (055) 541 24 25 hpjvisser@chello.nl
S. Sieswerda, Mariken van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort
Tel. (033) 475 50 18 geen e-mail
giro:13.65.400 tnv 'De Penningmeester NBC' te Amersfoort.
C.A. van Wieringen, Jachthavenweg 8a, 1076 CZ Amsterdam
Tel. (020) 662 80 89 CAvanWieringen@cs.com
A.A. van 't Riet, Peperstraat 84, 2801 RG Gouda
Tel. (0182) 67 99 98 AA.Riet@inter.nl.net
Fax: (0182) 67 99 04

Schaakschakeringen: Algemeen redacteur: Jelle van den Braak, Hazewaal 26, 1671 LB Medemblik; tel. (0227) 54 25 96; **E-mail: redactieb@wanadoo.nl**. Schaakredacteur: Jacques Vermeulen. Opmaakredacteur: Heinse van Houten. Overige medewerkers en auteurs worden bij de betreffende artikelen genoemd. Kopij en reacties graag per e-mail of diskette. Partijen graag als computerfile (.PGN) inzenden. Voor zover niet anders is vermeld zijn de foto's gemaakt door/afkomstig van Jelle van den Braak en/of H van Houten. Schaakschakeringen wordt gedrukt bij Van Spijk Grafisch Bedrijf B.V., Postbus 210, 5900 AE Venlo, (077) 351 62 55; fax: (077) 351 62 58.

Internet: www.correspondentieschaken.nl; www.iccf.com

Het bestuur van de NBC en de redactie van Schaakschakeringen behouden zich het recht voor de inhoud van Schaakschakeringen op de website van de NBC nogmaals openbaar te maken.

Contributie en lidmaatschap

De contributie is, voor:

Hoofdeden

- Leden vanaf 20 jaar 35,00
- Juniorleden (t/m 19 jaar).....25,00

Voor dubbelleden

- Leden vanaf 20 jaar 25,00
- Juniorleden (t/m 19 jaar).....15,00

Als een nieuw lid zich na 1 juli aanmeldt, wordt een éénmalige korting van 50% verleend op het jaarlidmaatschap.

Artikelen

- Set van 300 NBC-schaakkaarten 12,50
- ICCF-insigne (inclusief verzendkosten) 2,00

Propagandafonds

Giften voor het Propagandafonds zijn welkom op de girorekening van de penningmeester.

Inschrijfgeld

NBC-TOERNOOIEN

WEBSCHAAK en POSTSCHAAK

- Kwalificatiegroep, 60+ toernooi:.....gratis
- Aanmelden door berichtgeving aan de wedstrijdleder*

ICCF-TOERNOOIEN

Aanmelden door te betalen aan de penningmeester

KWALIFICATIEGROEPEN

- M-klasse (e-mail/post/webserver Wt/Eu)10,00
- H-klasse (idem).....7,00
- O-klasse (idem).....7,00
- Grootmeesternormtoernooi (e-mail/post/webserver) 45,00
- Masternormtoernooi (idem).....30,00
- Thematoernooien (post/webserver) 10,00

WK en EK

- Voorronde WK (webserver, e-mail, post)....40,00
- 1/2 finale (idem).....40,00
- Kandidatentoernooi WK (idem).....20,00

Van de redactie

Jelle van den Braak

Afscheid (1)

Een aantal jaren ben ik redacteur van Schaakschakeringen. In die tijd hebben, tot mijn grote genoegen, er technische veranderingen plaatsgevonden, waardoor het redactiewerk minder technisch geworden is. Ook is de functie van redacteur losgekoppeld van het bestuurslidmaatschap. Er is echter wel een goede relatie tussen de redactie van Schaakschakeringen en het bestuur van de NBC. Ik heb altijd plezier in gehad het werk voor Schaakschakeringen en de NBC te doen maar ben er wel altijd van uitgegaan, dat gezin en familie voor gaat. Nu mijn echtgenote minder gaat werken hebben we meer tijd er op uit te trekken. En, als we samen weg zijn, kan ik niet aan en voor Schaakschakeringen werken. Daarom wil ik mijn werkzaamheden voor Schaakschakeringen verminderen en stoppen met het redactiewerk. Ik heb het redactiewerk altijd met plezier gedaan en een opvolger wil dan ook ik met alle plezier, als dat nodig en wenselijk is, inwerken. Er is echter een probleem: wie wordt mijn opvolger?

Als u redactiewerk voor Schaakschakeringen wilt doen bel of mail dan naar Jelle van den Braak of Cor van

Wieringen. Het mailadres van de redactie is: redactienbc@wanadoo.nl.

Als u iemand kent, die geschikt is voor redactiewerk geef die naam dan door!

De vraag wat de eis voor geschiktheid is, is makkelijk te beantwoorden. U moet schaken leuk vinden, en wat tijd ter beschikking hebben. Goed kunnen schaken is voor redactiewerk niet noodzakelijk. Enige computerervaring is gewenst.

Afscheid (2)

Het is niet gebruikelijk een brief die binnenkomt bij de redactie in deze rubriek te publiceren. De redactie meent op dit gebruik een uitzondering te moeten maken voor een brief van Jacques Vermeulen, die aan de leden van de NBC gericht is.

Beste leden,

Helaas ben ik voorlopig niet meer in de gelegenheid enig werk voor Schaakschakeringen te verzorgen.

Door drukke werkzaamheden en een minder goede gezondheid is dit voor mij voorlopig onmogelijk geworden.

Ik werk sinds eind juni via het uitzendbureau, 40 uur per week en heb 12,5 uur per week

reistijd, bij de belastingdienst afdeling toeslagen.

Doordat er veel werk is, heb ik uitzicht op een vaste baan bij de belastingdienst. Dit is erg belangrijk voor mij.

Ik heb met veel plezier partijen van leden geanalyseerd en ik zal met plezier het bondsorgaan blijven lezen.

Jacques Vermeulen

De redactie heeft alle begrip voor het besluit van Jacques Vermeulen. We vinden het jammer van een goede schaker en even zo goede artikelenschrijver afscheid te moeten nemen. De redactie wenst hem in de eerste plaats natuurlijk een goede gezondheid en in de tweede plaats veel geluk toe in zijn nieuwe loopbaan. Er is van Jacques de vorige keer wat redactiewerk blijven liggen. Dat wordt nu gepubliceerd in Schaakchakeringen.

Voor belangstellenden: het adres, e-mailadres en telefoonnummer van Jelle van den Braak en Cor van Wieringen staan op pagina 2 van de omslag. Daar kunt u reageren.

Belangwekkende partijen

Jan van Reek heeft een aantal partijen van Van Oosterom uit WK 21 met analyses op zijn website gezet. Zie bij de partijen achter het ICCF logo op www.endgame.nl/super.htm. Daar staan trouwens nog veel meer belangwekkende correspondentieschaakpartijen die hij van commentaar heeft voorzien.

60+ toernooi

In 2008 zal er weer een 60+ toernooi zijn. U kunt zich aanmelden bij Cor van Wieringen (cavanwieringen@cs.com) (zie ook colofon).

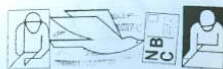
Als u mee wilt doen, moet u geboren zijn voor 1 maart 1948. De inschrijving sluit 31 januari 2008.

KE-groepen kwalificatietoernooi

De inschrijving voor het kwalificatie-toernooi voor KE-groepen 2008 (via ICCF Webserver) is geopend; sluitingsdatum 31 januari 2008. Details : zie www.correspondentieschaken.nl, onder NBC/Wedstrijden. Inschrijven bij C.A. van Wieringen (cavanwieringen@cs.com) (zie ook colofon)

Uw e-mailadres al doorgegeven?

Het bestuur wil nog steeds van zoveel mogelijk leden het e-mailadres vernemen. Eén van de voordelen die dit biedt, is een snellere communicatie dan reguliere post. Als u het nog niet eerder kenbaar heeft gemaakt is: e-mail naar de secretaris, hpjvisser@chello.nl voldoende.

Theo van Spijk overleden

Nol van t Riet

Op 14 september is in een ziekenhuis in Eindhoven op 73-jarige leeftijd Theo van Spijk overleden. In hem verliest de NBC een wel heel bijzonder lid. Niet alleen was hij samen met zijn broer Hub aanwezig op de oprichtingsvergadering van de NBC op 19 november 1966 in Arnhem, maar bovenal is hij tot 1999 actief geweest als directeur van de drukkerij Van Spijk, waar vanaf het begin van de NBC ons blad Schaakschakeringen werd gedrukt. En niet alleen ons blad, maar ook diverse andere uitgaven, zoals documentatieboekjes en boeken over onze jubileumtoernooien.

In de beginjaren van de NBC speelde Theo ook enthousiast mee in de wedstrijden van de NBC. Later is dat minder geworden, maar altijd volgde hij ons wedstrijdgebeuren op afstand.

Zo belde hij mij een paar jaar geleden nog op met de vraag of het echt waar was dat Joop Jansen de Internationale Meester titel had behaald, want dan moest daar binnen de -zoals hij de club altijd noemde- Koninklijk Erkende Venlose Schaakvereniging toch wel de nodige aandacht aan worden besteed. En het was waar. Joop heeft intussen zelfs de Senior Internationale Meester titel behaald!

Binnen de Venlose Schaakvereniging, waar Theo van Spijk vanaf 1948 lid van was, heeft hij zo goed als alle mogelijke bestuursfuncties kortere of langere tijd vervuld. Ook was hij erelid van de club. Graag had hij in 2008 zijn zestigjarig jubileum als clublid willen vieren. Helaas heeft dat niet zo mogen zijn.

Behalve dat Theo van Spijk één van onze eerste leden was, was hij ook één van onze eerste spelers. Meteen na de oprichting ging hij van start in de eerste de beste Hoofdklasse groep H1. En zijn broer Hub speelde tegelijkertijd in groep H2. En beiden hadden ook nog twee dezelfde tegenstanders: K. Hartog uit Wassenaar

en hun provinciegenoot A.M. Notten uit Hoensbroek.

Met 3,5 uit 6 werd Theo vierde in groep H1, misschien wel zijn beste resultaat ooit in een NBC-wedstrijd behaald. Winnaar op Sonneborn-Berger werd genoemde Hartog, die door Van Spijk op komische wijze werd verslagen. De onderstaande partij met aantekeningen is afkomstig uit Schaakschakeringen 13 van februari 1968. Door wie het commentaar is geschreven, is niet duidelijk

Th. van Spijk -K. Hartog

A03; corr NBC H1; 1967;

commentator onbekend

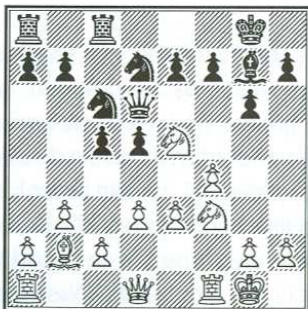
1.f4 d5 2.♘f3 ♘f6 3.e3 c5 4.b3 g6
5.♙b2 ♙g7

Naast het Froms gambiet: 1. f4, e5 2. fxe5 d6, waarvan men de consequenties terdege moet kennen, is de door zwart gekozen opstelling wel de beste.

6.♙b5+ ♙d7 7.♙xd7+ ♚xd7 8.♘e5
♚d6 9.d3

Te passief gespeeld. Meer kans op initiatief biedt 9.♘a3 gevolgd door c4.

9...0-0 10.♘d2 ♘c6 11.♘df3 ♚fc8
12.0-0 ♘d7

13.♘xd7?

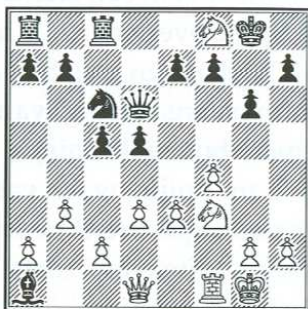
De inleiding tot een groot misverstand.

Na 13.d4 was er niets aan de hand.

13...♙xb2 14.♘f8??

En hier komt dan de ontroping van het drama. Wit denkt dat hij op f8 een toren heeft geslagen en heeft dus blijkbaar zwarts 11de zet als ♚ac8 genoteerd.

14...♙xa1

Wit heeft inmiddels zijn dwaling bemerkt en geeft op! Aantekening van de zwartspeler: 'De toren op f8 bleek een *luchtkasteel!*'. Overigens jammer van de goed opgezette partij. 0-1

ICCF Congres overschaduwd door arrestatie President

Nol van 't Riet

Nadat het ICCF Congres op zondag 21 oktober in Benalmádena in Spanje was begonnen, werd de volgende morgen tijdens de koffiepauze President Med Samraoui door de plaatselijk politie gearresteerd en meegenomen naar de gevangenis in Torremolinos. Niemand wist wat er aan de hand was, en niemand kon er ook achter komen. Het enige dat bekend was, was dat hij -Algerijn van geboorte- halverwege de jaren negentig in Duitsland politiek asiel had aangevraagd.

Intussen werd Med naar Madrid gebracht, alwaar duidelijk werd dat hij was gearresteerd op verzoek van de Algerijnse regering, die hem op een lijst van te zoeken personen heeft gezet en kennelijk met Spanje een soort uitleveringsverdrag heeft dat niet bestaat tussen Duitsland en Algerije. Op het moment dat ik dit schrijf heeft een Spaanse rechter besloten Med van vervolging te ontslaan, maar hem wel opgedragen nog een aantal dagen beschikbaar te zijn voor het stellen van eventuele nadere vragen. En binnen enkele dagen hoopt hij terug te kunnen naar zijn gezin in Duitsland. Het spreekt vanzelf dat deze nare en op dat moment ook nog geheimzinnige gebeurtenis een zwaar stempel drukte op de sfeer waarin het Congres plaats vond.

Tussen alle mogelijke speculatieve wandelgangsgesprekken door vond het Congres toch gewoon doorgang, onder leiding van de Schot George Pyrich in zijn hoedanigheid van Vicepresident.

Twee nieuwe landen werden als lid toegelaten: Ivoorkust en Togo. Dat is vooral het werk geweest van Ole Jacobsen. Ooit (1983 in Poznan) was hij op het Congres aanwezig als afgevaardigde van Denemarken. Nu werkt hij al zo'n vijftien jaar in Afrika (Ghana en Burkina Faso) en aldaar is hij een paar jaar geleden begonnen het schaken via internet te stimuleren. Door zijn werk, en in het verleden vooral ook dat van Med Samraoui, worden er tegenwoordig in Afrika en Azië webserver-toernooien gehouden met

Benalmadena Costa

Enilde Entoces

meer dan honderd deelnemers. Wie had dat in 1983 kunnen denken? Zeker is ook dat dit met het klassieke postschaak nooit op die schaal had kunnen gebeuren.

Qua medaille opbrengst was het Congres heel succesvol voor Nederland. Voor Joop van Oosterom mocht ik de gouden medaille in ontvangst nemen, horend bij zijn tweede wereldtitel. Omdat het toernooi nog niet helemaal is voltooid, ontbrak de schaal met gegraveerde toernooitabel nog. Henk Sarink kreeg de gouden Bertl von Massow medaille voor vijftien jaar verdienstelijk werk voor de ICCF. Al die tijd heeft Henk gefunctioneerd als auditor van de ICCF (zeg maar: als accountant). De Spaanse organisator van

het Congres, Carlos Flores Gutierrez, volgt hem nu in die hoedanigheid op. Voor tien jaar verdienstelijk werk kreeg Gerard van den Haak de zilveren Bertl von Massow medaille. En dan waren er maar liefst acht nieuwe titelhouders: Jacques Kuiper en Hans van Unen werden benoemd als Grootmeester, Joop Jansen, René Raijmakers en Jos de Waard werden Senior Internationaal Meester, en voor Albert Hebels, Peter de Jong en Jan Willem van Willigen ontving ik de versierselen horend bij de titel van Internationale Meester.

Vier nieuwe toernooien gaan van start. Eind oktober is al een scholentooi op de webserver van start gegaan. Bij de

voor veteranen (60+) en één voor de jeugd (20-). Aanvankelijk waren er zelfs voorstellen om hier meteen maar wereldkampioenschappen van te maken, maar daar waren de nodige bezwaren tegen. Zo hebben we momenteel een wereldkampioen die -als u dit leest- zeventig

jaar oud is, en ook nog eens een nieuwe poging gaat doen om wereldkampioen te worden. Dat is nu juist het leuke van correspondentieschaak dat je dat tot op hoge leeftijd nog op topniveau kan blijven doen. (Toen Richard Krajicek een paar jaar geleden met tennis stopte, las ik in een interview met hem dat dat hem het meest dwars zat: dat hij nu nooit meer de beste

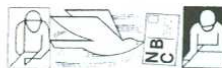
van de wereld kon worden. Ik heb toen nog een poosje overwogen hem een brief te sturen met de mededeling dat hij als correspondentieschaker nog enkele tientallen jaren de tijd had om zover te komen!) En wat betreft een jeugd WK is het zo dat eerdere pogingen (met een EK) een fiasco zijn geworden, omdat de meeste jeugdigen het niet volhouden meerdere jaren achter elkaar onze sport intensief te beoefenen. Alleen in Duitsland schijnt het al decennialang redelijk succesvol te bestaan, al kwam een ingewijde mij in een pauze vertellen dat het in de praktijk toch ook heel wat

moeizamer verloopt dan ons officieel werd voorgespiegeld. Al met al is dus besloten eerst maar eens World Cups voor de jeugd en voor veteranen te gaan houden, en dan later maar eens te kijken of een eventuele ombouw naar WK's tot de mogelijkheden kan behoren.

“
WK's
op de
ICCF-
server
”

Het 'echte' WK bleef na de besluiten van vorig jaar (één grote finale met alle gerechtigden, volgens een soort Zwitsers systeem) de discussies gedurende het Congres beheersen. Er bleek heel veel weerstand te bestaan tegen de toen gekozen oplossing. Ook de communicatie hierover naar de spelers met een kwalificatie bleek lang niet in alle opzichten adequaat

te zijn geweest. Met zo'n 75 gekwalificeerde spelers, waarvan sommigen per se over de post willen spelen en anderen alleen maar op de webserver, enzovoort, is het natuurlijk ondoenlijk een formule te vinden die iedereen kan bekoren. Al met al was er ook een sterke beweging die vond dat een WK maar op één manier kan worden gespeeld, namelijk in een gesloten groep, waarin iedereen tegen iedereen speelt. (Zoiest las ik in New in Chess naar aanleiding van het jongste WK in Mexico dat Kramnik vindt dat een bord WK in matches hoort te worden gespeeld, en juist weer niet in

• Henk Sarink met zijn gouden Bertl von Massow medaille

een toernooi. Zo zie je maar weer.) Afijn, uiteindelijk is besloten om de gekwalificeerde spelers zo snel mogelijk van start te laten gaan in toernooien met 16 of 18 spelers, met het 'risico' dat we dan over een paar jaar vrijwel tegelijkertijd vier of vijf nieuwe wereldkampioenen zullen moeten huldigen. Maar hopelijk kunnen we dan daarna terugkeren naar een meer natuurlijk proces van -zeg- elke twee jaar één nieuwe kampioen.

Het is daarbij de bedoeling dat deze WK finales alle op de webserver worden gespeeld, waarbij verstokte postspelers hun partijen spelen via een soort nationale vertegenwoordiger die hun partijen zich ook op de webserver laat afspeelen.

• Nol van 't Riet heeft van Med Samraoui de versierselen ontvangen voor het tweede wereldkampioenschap van Joop van Oosterom.

Het spreekt vanzelf dat hiervoor nog wel de nodige regelgeving moet worden ontwikkeld. Want zo eenvoudig als het lijkt, zal het in werkelijkheid niet zijn, vrees ik. In elk geval is het voor mij een hele opluchting dat onze Nederlandse potentiële finale spelers (David van der Hoeven, Ron Langeveld -die overigens geheel op eigen gelegenheid het Congres bezocht-, Ruud Maliangkay, Joop van Oosterom en Gert Timmerman) allemaal gewoon op de webserver spelen.

Een andere, tamelijk felle, discussie betrof de opkomst van toernooien met versneld speeltempo. De ICCF Statuten omschrijven ons spel als 'schaken waarbij de bedenktijd per zet in dagen wordt geme-

ten'. Toernooien die daaraan voldoen worden dan ook opgenomen in het ICCF ratingsysteem. Maar in het huidige tijdsbestek, spelend op de webserver, zonder de klassieke postomlooptijden, zie je nu dat er toernooien beginnen te komen met andere, snellere bedenktijden dan de min of meer gebruikelijke. Zo organiseren de Noren een toernooi met 20 dagen voor 20 zetten. Oftewel, in vergelijking met het bordschaak zie je nu varianten komen die je correspondentiesnelschaak zou kunnen noemen. Ingesteld is nu een werkgroep die tot definities moet komen van 'gewoon'-, 'rapid'- en/of 'blitz' correspondentieschaak. Voor dit moment werden als grenzen voor het opnemen van een toernooi in het ICCF ratingsysteem de volgende bedenktijden vastgesteld: minstens 30 dagen voor 10 zetten in het

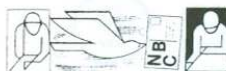
webserver en e-mail schaak, en minstens 20 dagen voor 10 zetten in het post-schaak.

Tot slot vergaderden de Europese afgevaardigden nog apart. Besloten werd dat de finales EU-FSM/65 en EU-FSM/66 begin 2008 van start gaan, en de finale van het 7de Europees Teamkampioenschap aan het eind van 2008, tegelijk met de voorronden van het 8ste. Wegens gebrek aan belangstelling worden de EU/EM-toernooien stop gezet en vervangen door EU-toernooien op de webserver (EU/WS).

Het Congres van 2008 zal plaats vinden in Pleven in Bulgarije. Hopelijk met Med Samraoui van begin tot het eind 'in the chair' zoals de Engelsen zeggen.

• Uitreiking van de titelcertificaten en -medailles. Van links naar rechts: Eric Ruch (Frankrijk, kwalificatiescommissaris), George Pyrich (Schotland, vicepresident), Nol van 't Riet en Gian-Maria Tani (Italië, zone-directeur Europa). (Foto: © Luz Marina Tinjaca)

Behaalde titels, proficiat!

Nol van 't Riet

Grootmeester

Jacques Kuiper uit Apeldoorn heeft de Grootmeestertitel behaald in het correspondentieschaak. In het Engelse toernooi ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de British Correspondence Chess Association behaalde hij met een score van 9 punten uit 14 partijen zijn derde GM-norm, goed voor de titel. Eerder al had hij GM-normen behaald in het Franse Jaudran Herdenkingstoernooi en het twaalfde e-mail Grootmeesternorm toernooi. Omdat Jacques, lid van de Voorster Schaakclub, in deze beide toernooien één grootmeester te weinig als tegenstander had gehad, was een derde norm nodig met tenminste die ene grootmeester onder de deelnemers aan dat toernooi. Daaraan is nu voldaan.

IM titel

Huissenaar Jan Willem van Willigen (lid van De Toren) heeft als correspondentieschaakspeler de IM titel van de ICCF behaald. Met een score van 6 uit 9 aan bord 3 in voorrondegroep 5 van de op de ICCF webserver gespeelde 17de Olympiade overschreed hij de IM norm met een half punt. Eerder al had Jan Willem twee keer een IM norm behaald in Meesternorm toernooien die -destijds-

nog per e-mail werden gespeeld. Toch waren zijn scores van 6,5 uit 10 in EM/MN/27 en van 8 uit 12 in EM/MN/62 'net niet genoeg' omdat voor de IM titel normen behaald in minstens 24 gespeelde partijen vereist werden. Na zijn nieuwste IM norm staat niets de titel toewijzing op het ICCF Congres in oktober in Benalmadena (Spanje) meer in de weg.

Beide spelers hebben een door hen becommentarieerde partij ingezonden.

J. Tait (2418) – J. Kuiper (2549)

D45; BCCA-100 Apeldoorn; 2007;

commentaar: Jacques Kuiper

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♘f3 ♘f6 4. ♘c3 e6
5. e3 ♗bd7 6. ♖c2 ♙d6 7. g4 h6 8.
♙d2

8. ♗g1 e5!?

8. ...dxc4 9. ♙xc4 b5 10. ♙e2

10. ♙d3 heeft als nadeel dat ♘f3 ongedekt blijft. 10. ...♙b7 11. ♗g1 ♗c8 12. a3 c5!
13. ♘xb5 ♙b8 14. ♗d1 cxd4 15. exd4 ♘c5!
16. ♙e2 ♙xf3 17. ♙xf3 ♘d3+ 18. ♗e2
♘xb2 en zwart staat beter Aronian-Vallejo 2005.

10. ...♙b7 11. g5!?

Wit volgt de partij Sargissian-Tiger Hillarp Persson Reykjavik 2006 die wit in

grote stijl in 29 zetten won. 11. ♖g1 en 11. e4 zijn de andere zetten die hier gespeeld worden.

11. ...h×g5 12. ♖×g5

Nadeel van de witte opzet is de zwakte van pion h2. Uiteraard kan die nog niet meteen genomen worden wegens 13. 0-0-0.

12. ...♖e7 13. ♖ce4!?

Zwart kan niet lang rokeren wegens 14. ♖xb5 Wit wil ook de bevrijdende zet ...c5 zo lang mogelijk tegenhouden.

13. ...♖×e4

Vera geeft in zijn nieuwe boek *The Meran Semi-Slav* deze zet een vraagteken en geeft 13. ...c5 14. dxc5 15. ♖xb5+ ♖f8 16. ♖xd6 ♖xd6 17. ♖g1 ♖ce4 als verbetering. Wat zwart doet komt min of meer op het zelfde neer.

14. ♖×e4 c5! 15. d×c5

15. ♖xb5 cxd4 16. exd4 ♖c8! 17. ♖c3 ♖h4!?

15. ...♖×c5 16. ♖×b5+ ♖f8 17. ♖×d6 ♖×d6

Met prachtige compensatie voor de pion: open lijnen en diagonalen en goed stukenspel.

18. ♖g1 ♖e4 19. ♖c3 19. 0-0-0! 19. ...f6 20. ♖d3 ♖d5 21. ♖c4 ♖×h2 22. ♖×d5 ♖×d5 23. ♖×d5 exd5 24. ♖f1 ♖f7 25. ♖d1 ♖e6 26. ♖d4 g5 27. ♖a4 Wit heeft een passief staand eindspel moeten toestaan en probeert nu actief te worden, wat verkeerd uitpakt.

27. ...♖b8! 28. ♖×a7 ♖×c3 29. b×c3 g4 Een aanschroefzetje noemde iemand dit. Wit is hulpeloos. 30. ♖g7 f5 31. ♖e2 ♖f6 De witte toren moet de g-lijn verlaten.

32. ♖d7 ♖b2+ 33. ♖d3 g3

Slaan kan niet wegens mat op d2 en na 34. ♖×d5 ♖×hf2 beslist de vrije g-pion. Wit gaf meteen op.

0-1

IM G.S. Benson (2512) Australië

J.W. van Willigen (2420)

Voorronde 17de CC Olympiade Sectie 05, Bord 3; commentaar: - J.W. van Willigen

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♖c3 ♖b4 4. e5 c5 5.

a3 ♖×c3+ 6. b×c3 ♖e7 7. ♖g4 ♖c7

de Winawer vergiftigde pion variant

8. ♖×g7 ♖g8 9. ♖×h7 c×d4 10. ♖e2

♖bc6 11. f4 ♖d7 12. ♖d3 d×c3 13.

♖×c3

alternatieven zijn hier uiteraard ♖xc3 en ♖b1

13. ... ♖f5 14. ♖b1 0-0-0 15. ♖g1 d4

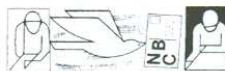
16. ♖d3 f6 17. g4 ♖h4 18. exf6 e5 19.

♖f2

deze zet heb ik een keer of tien in verschillende databases, 8 keer betreft het een correspondentie partij

19. ... ♖e6 20. ♖b5

een mij onbekende zet die ik nergens kon

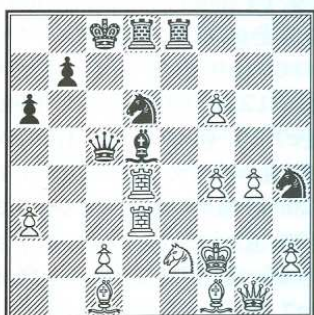

vinden, de partij v.d. Houwen - v. Willigen EM/MN/062 (2003) ging verder met 20. ♖h3 ♜b8 21. c3 e4 22. ♛xe4 d3 23. f5 ♛xh2+ 24. ♛e1 ♛a8 25. fxe6 dxe2 26. ♙e3 ♛xh3 27. e7 ♜f3+ 28. ♛xe2 ♜xg1+ 29. ♛xg1 ♜xe7 30. fxe7 ♛de8 31. ♛e5 ♛xg4 32. ♛c5 ♛g2+ 33. ♛xg2 ♛xg2+ met een heftige remise; ook 20. c3 dxc3 ♛xc3 is hier een paar maal gespeeld.

20. ... a6 21. ♛b2 ♛ge8 22. ♛g3 e4 23. ♛xe4 ♙c4 24. ♛h1

het enige vluchtveld

♙a5 25. ♛h3 ♛c5 26. ♛d3 ♙d5 27. ♛g1 ♜c4 28. ♛b4 ♙d6 29. ♛bxd4

wit staat 4 pionnen voor, maar krijgt een zware centraeraanval over zich heen ♙c4 30. f7 ♛xe2+

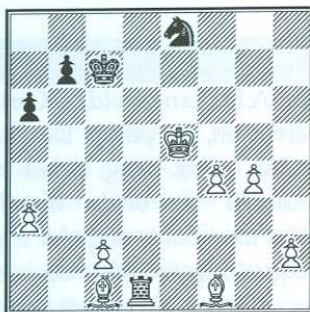
het begin van een grote opruiming 31. ♛xe2 ♙xd3+ 32. ♛xd3 ♜f3 33. f8 ♛ ♜xg1 34. ♛f6

vergezeld van een remiseaanbod, de wit-speler voelt kennelijk nattigheid 34. ... ♜f3

de volgende afwikkeling is geheel gedwongen

35. ♛e6+ ♛c7 36. ♛d5 ♛xd4+ 37. ♛xd4 ♜xd4 38. ♛xd4

de koning is ver naar voren 'getrokken' ♜e8+ 39. ♛e5 ♛d1

Een moeilijk te beoordelen stelling, ten tijde van het remisevoorstel ben ik hier een maand mee bezig geweest.

40. ♙b2

Lijkt me minder goed dan ♙xa6 of vooral ♙d3.

40. ... ♛e1+

Eerst de koning naar een slechtere positie jagen.

41. ♛f5 ♜d6+ 42. ♛f6 ♛xf1 43. ♙e5 ♛d7 44. h4

Misschien is ♙xd6 een optie, vanaf nu gaat het gesmeerd.

44. ... ♜c4 45. h5 ♜xe5 46. ♛xe5 ♛e7 komt de pionnen stoppen

47. g5 ♛a1 48. h6 ♛f8 49. ♛f6 ♛g8 50. f5 ♛xa3 51. g6 a5 52. h7+ ♛h8 53. ♛g5 ♛g3+ 54. ♛h5 a4 55. f6 ♛h3+

Na ♛g5 ♛xh7 gxh7 ♛xh7 ♛f5 ♛g8 wint de a-pion.

0 - 1

Mostert Memorial

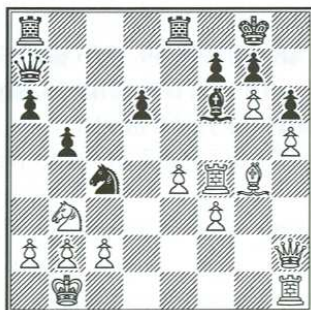
De partij Ron A.H. Langeveld, - Carlos Flores Gutiérrez en, de partij Dr. Dick Daniël van Geet - Erik Bang, in het H J Mostert Memorial zijn beide met 1-0 geëindigd. Het toernooi is nog niet afgelopen. Er volgen ongetwijfeld nog meer partijen. We willen u deze twee nederlandse overwinningen alvast geven.

Ron A. H. Langeveld

Carlos Flores Gutierrez

B90; Mostertmemorial; 2007

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♗xd4 ♘f6 5. ♖c3 a6 6. ♙e3 e5 7. ♗b3 ♙e6 8. ♚d2 ♙e7 9. f3 O-O 10. O-O-O ♗bd7 11. g4 ♚c7 12. ♚b1 ♖fc8 13. ♚f2 ♖e8 14. h4 b5 15. g5 ♗h5 16. ♗h3 ♗c5 17. ♙g4 ♗f4 18. ♙xf4 exf4 19. ♗d5 ♙xd5 20. ♖xd5 ♗a4 21. h5 ♗b6 22. ♖f5 ♗c4 23. g6 ♙f6 24. ♖xf4 ♚a7 25. ♚h2 h6

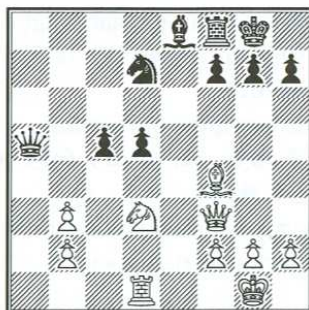
26. ♖xf6 gxf6 27. ♙f5 ♚e3 28. f4 ♖a7 29. ♚h4 ♚g7 30. ♖e1 ♚b6 31. ♚g3 ♗f8 32. ♖g1 f×g6 33. ♚×g6 ♖f7 34. ♚×h6+ ♚e7 35. ♖g7 ♗d8 36. ♚g6 ♖×g7 37. ♚×g7

1-0

dr Dick Daniel van Geet - Erik Bang

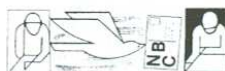
A00; Mostertmemorial; 2007

1. ♗c3 d5 2. e4 dxex4 3. ♗×e4 ♗d7 4. ♙c4 ♗df6 5. ♗g3 e6 6. ♗f3 ♙d6 7. d4 ♗e7 8. O-O O-O 9. ♚e2 a6 10. ♙g5 b5 11. ♙d3 ♙b7 12. a4 b4 13. ♖fd1 ♗ed5 14. ♗e4 ♙e7 15. ♗c5 ♙xc5 16. dxc5 ♚e7 17. c6 ♙xc6 18. ♙xa6 ♚c5 19. ♗e5 ♙e8 20. a5 ♖a7 21. ♙d2 ♗d7 22. ♗d3 ♚d6 23. ♙c4 c5 24. ♙e3 ♚c7 25. ♙xd5 exd5 26. ♚f3 b3 27. cxxb3 ♖xa5 28. ♙f4 ♚a7 29. ♖xa5 ♚xa5

30. ♙d6 c4 31. ♗f4 ♗f6 32. ♙xf8 ♚xf8 33. ♗xd5 ♗xd5 34. ♚xd5

1-0

Jaarvergadering 2007

Jelle van den Braak

De bus waarmee ik naar het station zou gaan reed niet op de tijd waarop ik op doordeweekse dagen met het openbaar vervoer reis. En, omdat ik vergeten was tevoren een treinkaartje te kopen miste ik dus ook de trein. Een fikse vertraging, alles bij elkaar.

Zo kwam ik een uur later bij Euwecentrum dan ik gepland had. Een uur minder om met medeschakers een praatje te maken en te fotograferen. Gelukkig was het prachtig weer. Misschien wel jammer, dat uiteindelijk de vergadering nog doorging in een zaal. Met het mooie, zonnige, warme weer hadden we beter in het Vondelpark kunnen gaan zitten. Wellicht een idee voor een volgende vergadering?

We konden het Euwecentrum niet in. Waarom was me onduidelijk. Gelukkig was er geen officieel ochtendprogramma. Vanwege het fraaie weer konden aanwezige leden nu met elkaar kennismaken en met elkaar praten -met dat doel zou de vergaderzaal al eerder open zijn- op het met zonovergoten Euweplein. Zo dronken we koffie in de zon in plaats van in een zaaltje. Of, om het op z'n Cruijffs te zeggen: 'ieder nadeel hep se voordeel'.

We bleken naar de Bali te kunnen, om de hoek bij het Euwecentrum. Ondanks de slechte akoestiek, en de (naar mijn idee)

storende muziek op de achtergrond kon de agenda toch afgewerkt worden.

Er bleken uiteindelijk 18 leden te zijn -het 17de lid kwam na 3 kwartier, het 18de nog later na het begin, maar ze kwamen tenminste. Bij de aanwezigen waren 5 bestuursleden.

In het verleden heb ik wel eens horen mopperen. Altijd vergaderen in het Euwecentrum, kan dat niet anders? Maar zo zie je, de mopperaars hebben ongelijk: de jaarvergadering is niet altijd in het Euwecentrum.

Met een vertraging van 15 minuten werd de vergadering geopend. Wat nog mee viel, omdat er wel eerst een andere ruimte gezocht moest worden.

De voorzitter excuseerde zich voor de gang van zaken, waaraan hij natuurlijk niets kon doen. Alles werd hem op voorhand vergeven. De secretaris verontschuldigde zich voor het feit, dat zijn verslag niet in Schaakschakeringen gestaan heeft. Maar het zou kunnen, dat de fout bij de redactie ligt, want de secretaris zei, dat hij zijn verslag op tijd opgestuurd heeft. En wie heeft reden aan de woorden van de secretaris te twijfelen? De redactie in ieder geval niet.

De voorzitter meldde in zijn openingswoord, dat het bestuur zich gaat beraden

over de vergaderlokatie van volgend jaar. Wie een goed en bruikbaar idee heeft, mag het zeggen.

Er waren geen opzienbarende gebeurtenissen, behalve dan bij de verkiezing voor de kascommissie. Ik ben tot reserve-lid gebombardeerd. Dat kwam, omdat niemand reageerde op de vraag wie zich kandidaat wilde stellen. Dat kwam natuurlijk omdat veel van de aanwezigen al eens in de kascommissie gezeten hebben of bestuurslid zijn. Voor het komende jaar voorzie ik geen probleem, maar het is gebruik, dat een reservelid promoveert tot lid in het daarop volgende jaar. Tja, moet ik maar een spoedcursus financieel beheer gaan volgen.

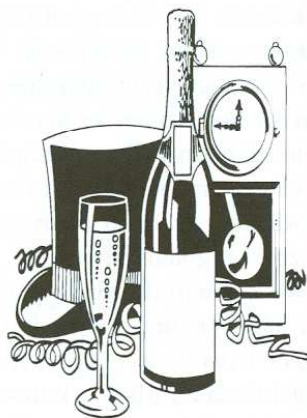
Bedenktijd

Er ligt een voorstel over de bedenktijd bij

webserverchaken. Moet die bedenktijd beperkt worden? Het komt op het komende internationale congres ter sprake. Het voordeel van bij voorbeeld 10 zetten in 50 dagen, dat 4 keer (dan spreken we dus al over 40 zetten) + 100 dagen voor de rest van de partij is, dat van een toernooi bekend is wanneer het afgelopen is. Dick Smit had het destijds al over het 'Russische probleem' Een maximum-tijd per zet is niet bespreekbaar.

Ron Langeveld merkte op, dat als de bedenktijd ingekort zou worden tot 40 dagen per 10 zetten, hij zich als correspondentieschaker zou terugtrekken. Andere leden konden zich wel vinden in een wijziging van de bedenktijden. Een definitief oordeel sprak de vergadering niet uit.

*Het bestuur van de NBC
en de redactie en medewerkers
van Schaakschakeringen
wensen iedereen
prettige feestdagen en een
voorspoedig schaakjaar 2008!*

Honderd jaar British Correspondence Chess Association

Nol van 't Riet

Eén van de oudste onafhankelijke correspondentieschaakorganisaties is de in 1906 opgerichte BCCA, de British Correspondence Chess Association. Ter gelegenheid van zijn honderdjarig bestaan verscheen onlangs een aardig boekje *The Official History of the BCCA 1906 - 2006*, geschreven door D. John Rogers. Het is een bewerking en een actualisering van het boek dat hij eerder schreef bij het 75-jarig bestaan.

BCCA is één van de twaalf correspondentieschaakbonden die deel uitmaken van BFCC, de British Federation for Correspondence Chess. Het correspondentieschaak aan de overkant van de Noordzee is heel anders georganiseerd dan bij ons.

De BFCC is lid van de ICCF. Het is een soort paraplu organisatie, waarin zich twaalf bonden verenigd hebben. Daarbij zitten bijvoorbeeld ook aparte bonden voor braille spelers, spoorwegmensen en predikanten. In de naam komt nog altijd het woord 'Brits' voor, maar intussen vertegenwoordigt de BFCC alleen nog maar Engeland. Met name de Schotten hebben in de jaren tachtig van de vorige eeuw ervoor gevochten hun eigen bond als een apart lid van de ICCF erkend te krijgen. Door de FIDE, en bijvoorbeeld ook de FIFA, als voorbeeld te nemen is dit uit-

eindelijk ook gelukt. Maar de 'Britten' wilden hier eerst niet aan, en beriepen zich op het IOC, waar Groot-Brittannië wel, maar de afzonderlijke landen geen lid van zijn. Toen ik deze verdeeldheden aanschouwde, wist ik af en toe niet wat ik zag.

Het gedenboek is eenvoudig uitgegeven, hoe kan het ook anders, zou je haast zeggen, als je leest dat ook daar het aantal leden de laatste 25 jaar -net als bij ons- met tweederde is gedaald. Het is groten-deels een opsomming van alle personen die de afgelopen honderd jaar de BCCA gediend hebben in talloze functies. Daar doorheen verluchtigen aardige anekdotes het geheel, en soms kom je iets opmerkelijks tegen, waarvan ik dacht: dat is misschien wel leuk om aan onze leden te melden.

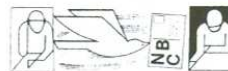
Zo viel het mij op dat men binnen de BCCA altijd een grote variëteit aan toernooien heeft gekend. Waar wij denken dat Bobby Fischer de bedenker is van het Fischer Random Chess (waarbij de stukken op de beide onderste rijen in de beginstand -min of meer- willekeurig staan opgesteld) organiseerde de BCCA al in het seizoen 1952-53 dergelijke toernooien, bedacht door ene Dr. E.T.O. Slater. En een ander en heel apart idee waren de zogenaamde Drietand toernooien die het zo'n tien jaar hebben volgehouden. De grap daarvan was dat elke speler in een partij het recht had om één keer op een door hemzelf te bepalen moment twee verschillende zetten te doen, en aldus vanaf dat moment twee verschillende partijen te spelen tegen zijn tegenstander, die dat vervolgens ook nog eens mocht doen in één van deze beide partijen. Waardoor je uiteindelijk drie partijen tegen elkaar kon spelen. Met daarbij ook nog eens de in de beginpartij 'boven de markt hangende' vraag wie er als eerste van zijn recht om te gaan splitsen gebruik zou gaan maken en waarom.

De BCCA kende ook heel lang een eigen bibliotheek, waar leden met enige regelmaat boeken aan schonken. De bibliotheek kende ook een bibliothecaris. Die had de boeken bij hem thuis staan. Als je een boek wilde lenen, schreef je hem dat, waarna hij het boek aan je opstuurde. Je mocht dat boek net zolang houden tot iemand anders het opvroeg. Dan kreeg je iemand anders het adres en moest je het zelf direct aan

die nieuwe aanvrager opsturen. Dat spaarde kosten voor de bond, maar het schijnt dat het zicht op waar de boeken zich bevonden er niet beter op werd. Omdat er na verloop van tijd nauwelijks meer uitgeleend werd, is de complete bibliotheek in 1991 voor 2500 Pond Sterling verkocht.

Tenslotte nog iets heel apart, pas in 1998 afgeschaft. De speler wiens naam alfabetisch als eerste voorkwam bij een partij, moest zorgen voor de partijnotaties. Onbegrijpelijk vind ik het, dat deze uittuiting van de 'misters Abbotts of this world' tot zo lang heeft kunnen duren. Ze schijnen er ook jarenlang tegen geprotesteerd te hebben, maar zoals we weten de Britten zijn een nogal conservatief volkje.

Het boek wordt afgesloten met 19 geanalyseerde partijen, waaronder zowaar één onzer landgenoten, Dick Alderden uit Aalsmeer, de enige Nederlander die in het boek voorkomt. Hij speelde tegen S.C. Davey, de BCCA penningmeester, in de voorronde van de vijfde Olympiade. Het was de eerste partij uit de in 1963 begonnen serie 'Mijn meest opwindende partij' in het BCCA blad Correspondence Chess. De analyses heb ik alleen maar vertaald. Ik neem dus aan dat ze destijds gemaakt zijn door Davey. Uiteindelijk hebben in die tijd de ruzies over de samenstelling van het Britse team geleid tot de oprichting van de eerder genoemde paraplu organisatie BFCC.

D. Alderden (Nederland)

S. C. Davey (Groot-Brittannië)

A42; CC Olympiade 5, voorrondegroep 2, bord 5, 1963

1. d4 g6 2. e4 ♖g7 3. c4 d6 4. ♖c3 ♖c6

Een variant van de recent ontwikkelde Robatsch verdediging. Zwart speelt Konings Indisch zonder een vroegtijdig ... ♖f6, om op die manier druk op veld d4 uit te oefenen. Wit kan nu kiezen uit heel veel zetten, maar tot op dit moment is er voor hem geen duidelijk beste variant op de voorgrond getreden.

5. d5 ♖d4 6. ♖ge2 e5 7. ♖xd4 exd4 8. ♖e2

Ik verwachtte hier 8. ♖b5 en was dan van plan een pion te geven voor ontwikkeling: 8 ... c5 9. dxc6 bxc6 10. ♖xd4 ♖f6.

8 ... ♖f6 9. ♖d3

Misschien was 9. ♖f4 gevolgd door ♖d3 beter.

9 ... c5 10. ♖g3 h5 11. f4 ♖h6 12. ♖e2 ♖e7

Om 13. e5 dxe5 14. ♖e4 te voorkomen.

13. ♖f3 h4 14. ♖e2 f5

Om wits witte loper opgesloten te houden en het centrum open te breken.

15. ♖d2 fx e4 16. ♖xe4 ♖f5

Elimineert wits actieve loper.

17. ♖xf5 ♖xf5 18. 0-0-0 ♖f7 19. ♖de1

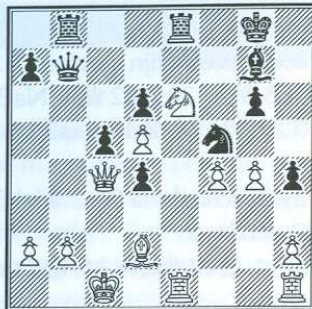
Misschien was het beter de andere toren hierheen te spelen maar wit was van plan g4 te spelen en had dus een toren nodig op de h-lijn om ... hxg3; hxg3 ♖h2 te voorkomen.

19... ♖d7 20. ♖g1 ♖he8 21. ♖f3 b5

Risikant maar er moest snel iets gebeuren

(op 22. cxb5 volgt 22... c4).

22. ♖g5+ ♖g8 23. ♖e6 bxc4 24. ♖xc4 ♖b7 25. g4? ♖ab8

26. b3

Na 26. gx f5 ♖xb2+ 27. ♖d1 ♖b1+ en 28... ♖xf5 heeft zwart het beste van het spel.

26... ♖e3

Een kwaliteitsoffer om de lange diagonaal voor de loper te openen en om te voorkomen dat de witte torens een paar zetten lang samenwerken.

27. ♖xe3 ♖xe6! 28. dx e6 dx e3

De zwarte loper gaat meedoen, terwijl de witte torens nog steeds niet kunnen samenwerken en de zwarte e-pion voorlopig safe is.

29. ♖d3

Op 29. e7+ volgt 29 ... d5 30. ♖xc5 ♜c8 31. ♖b1 d4 en het is de vraag wie er wint. Alles heel opwindend.

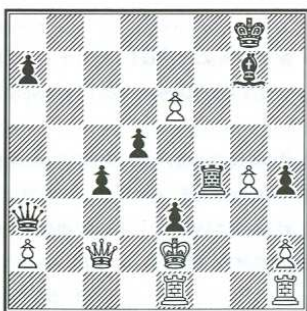
29 ... c4 30. ♖xg6

Zou 30 ... ♖xe3 beter zijn geweest? 30 ... bxc3 31. ♖xb3 ♖c6+ 32. ♖c2 ♖a6. Na 30. bxc4 wint 30... ♖b2+ 31. ♖d1 ♖xa2.

30 ... ♜f8

Slaat het eeuwig schaak na 30 ... ♖b4 31. ♖f7+ ♖h7 32. ♖h5+ af.

31. b4 ♖xb4 32. ♖c2 ♖a3+ 33. ♖d1 d5 34. ♖e2 ♜xf4

35. ♜hf1

Op 35. e7 volgt 35 ... ♖xe7 (niet 35 ... ♜f2+ 36. ♖d1 ♜d2+ ♖xd2!) 36. ♜hf1 ♖e5 37. ♜xf4 ♖xf4 38. ♜f1 ♖xh2+ 39. ♖d1 ♖xc2+ 40. ♖xc2 e2 41. ♜e1 d4 enz.

35. d4 36. ♖b1 ♖f8 37. ♜xf4 ♖xf4 38. ♜f1 d3+ 0-1

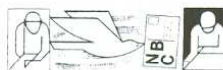
Op 39. ♖e1 volgt 39. ♜c3+

Het boek kost 10 Pond Sterling en is verkrijgbaar via John Allain, BCCA, 86 Mortimer Road, GB - Londen N1 4LH, Engeland.

Het verhaal gaat, dat Kasparov en Karpov, die geen vrienden van elkaar waren, ondanks hun 'vijandschap' met elkaar spraken. Toen aan Kasparov gevraagd werd of ze op goede voet met elkaar stonden, zou Kasparov gezegd hebben: 'Met wie moet ik anders over schaken praten?'
Met wie? En hoe?

Garry Kasparov praat nu met ons over schaken. Maar op een heel speciale manier. Er wordt wel over schaakpartijen en geschreven, maar niet in schaak-technische zin. In het boek staat slechts één diagram. Hij beschouwt zijn leven als een schaakspel en daarvan doet hij ons verslag. Naarmate het boek vordert en Kasparov hoe langer hoe meer politiek actief wordt blijkt de strategie van het schaakspel in zijn leven zeer toepasbaar te zijn.

Via Kasparov zijn nieuwe boek 'Waarom het leven op schaken lijkt' krijgen we een inblik in Kasparovs leven. De oorspronkelijke Engelse titel luidt: 'How Live Imitates Chess', Hoe het leven het schaken imiteert. De letterlijke vertaling is niet fraai, maar doet de inhoud meer recht. Schaken is het spel, dat het werkelijke leven nadoet, niet na-aapt. Er wordt geschreven over de parallellen tussen leven en schaken. Hoe, in Kasparovs visie, het leven het schaken imiteert, of het schaken het leven. Het boek is een mengeling van persoonlijke ervaringen, en (schaak)geschiedenis.

Kasparov

Jelle van den Braak

Tallose vergelijkingen worden ons voorgelegd. De gewone mensenwereld wordt vergeleken met schaken. Er zijn vergelijkingen met historische personen en gebeurtenissen: Napoleon, Bill Clinton, Darwin en William Boeing (van de vliegtuigen) passeren onder andere de revue. We lezen zelfs over 'onze' Willem van Oranje.

Sporten als tennis en voetbal komen aan de orde, natuurlijk ook veel militaire vergelijkingen (strategie)

Kasparov zegt zelf 'aangezien schaken van jongs af mijn leven heeft beheerst, wekt het geen verbazing dat ik probeer de rest van de wereld in schaaktermen te bekijken.' Dat is hem gelukt.

Computers

Als correspondentieschakers interesseert ons natuurlijk wat Kasparov van computergebruik bij schaken vindt. Computers, zegt hij, kunnen beter rekenen dan mensen. Het ligt dus voor de hand, dat mensen daarvoor hun computer gebruiken. In navolging van het oude idee van Botvinnik onderschrijft hij het idee, dat alleen de brute rekenkracht onvoldoende is omdat schaakprogramma's niet kunnen denken als mensen. Ook Picasso wordt met instemming aangehaald: com-

puters zijn waardeloos, de computer gaat niet in op de vragen, de tactiek en het lange termijn-denken. 'Ze geven alleen antwoorden.' Iedere schaakzet heeft een gevolg en past wel of niet in een strategie. Als je jezelf niet consequent vragen stelt over je zetten verlies je van de speler die volgens een samenhangend plan speelt. Kasparov beschrijft toen hij in 1985 toen hij wereldkampioen werd, zijn eerste pc kreeg. Hij ontwikkelt, samen met anderen, de eerste versie van Chessbase. Maar 'schaakspelende machines waren nog erg zwak.' Computers worden steeds sterker en het wordt steeds moeilijker van computers partijen te winnen. Toch gelooft Kasparov alleen in de kracht van de computer in combinatie met de ervaring en het inzicht van mensen. Zo komt hij tot de gedachte van advanced chess: mensen spelen met elkaar een partij, maar mogen gebruik maken van de computer vanwege de controle op de zetten. Dat is dus net zo, ala veel correspondentieschakers spelen, concludeer ik, al staat dat niet in het boek.

Kasparov schrijft ook over de partijen die hij speelt tegen Deep Blue, de supercomputer van IBM. Zijn oordeel over zijn behandeling door IBM is niet erg positief.

In 2005 deed Kasparov, na het einde van zijn professionele schaakloopbaan, de eerste stappen als medeoprichter en voorzitter van het 'comité 2008 - Vrije Keuze'. Hij weidt zich nu aan de politieke oppositie tegen Poetin. En daarbij komen zijn schaak-strategieën natuurlijk goed van pas. Kasparov is nu in staat terug te kijken op de keuzes die hij heeft gemaakt en zich af te vragen hoe hij tot zijn uitzonderlijke prestaties is gekomen.

Er zijn geen kant-en-klare recepten voor persoonlijk succes. Dit boek bevat dan ook geen tips en trucs. Het is een boek over zelfbewustzijn en uitdagingen, over hoe je anderen en jezelf moet uitdagen te komen tot keuzes die leiden naar succes.

Tot zo ver de inhoud.

Nu nog iets over de verzorging van het boek.

Slordig is, dat op de achterflap staat, dat Kasparov op 21-jarige leeftijd wereldkampioen werd. Hij werd dat op bladzijde 11 pas op 22-jarige leeftijd. Een spellingcorrector had achter fout afgebroken woorden kunnen komen (koning-spion bij voorbeeld). In het boek staat de slordigheid 'als we het spel voor het eerst leren'. Hoe vaak leert men schaken? vraag ik me af. Het meest storend is het gebruik van het woordje 'om'. Meestal kan dat woordje weggelaten worden, dan gaat zelfs de kwaliteit van de tekst er op vooruit. Op bijna alle bladzijden komt 'om' voor, op het irritante af, op sommige pagina's telde ik het acht of tien keer.

Maar alles bijeen vond ik het boek zeer de moeite waard en ik kan het (schakers) aanbevelen.

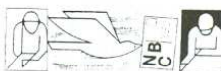
Garry Kasparov, Waarom het leven op schaken lijkt. Paperback, 320 pagina's; A.W. Bruna; verkoopprijs: € 18,95; isbn: 978 90 229 9157 2

De succesvolste schaker
aller tijden onthult zijn
geheimen over het leven
als strategisch spel

GARRY KASPAROV

Waarom het leven
op schaken lijkt

Thematoernooien 2008 in een notendop

Ook het komend seizoen kunt u weer themapartijen spelen. Hieronder volgen de schema's van de post- en webservertoernooien. De genoemde data zijn de ICCF-data. Uw inschrijving moet dus ver voor de genoemde datum bij de penningmeester aangekomen zijn opdat hij e.e.a. op tijd met de ICCF in orde kan maken. Heb er erg in, dat er toernooien zijn, die al op 1 en 15 januari beginnen. U moet dan heel snel zijn met aanmelden. De redactie wenst alle deelnemers veel succes!

Geen e-mail meer! Van de ICCF ontvingen wij het bericht, dat er helaas geen e-mailtoernooien meer gespeeld worden omdat er in het verleden te weinig deelnemers voor waren. Het goede alternatief is natuurlijk het webservertoernooi.

Postthema 2008-1

Two Knights Defence, Max Lange Attack C55

1. e4 e5 2. ♖f3 ♗c6
3. ♗c4 ♗f6 4. d4 exd4
5. 0-0 ♗c5 6. e5

Uiterste inschrijving
1 - 1 - 2008 (ICCF)
Startdatum 15 - 1 - 2008

Postthema 2008-2

Queen's Indian, E17

1. d4 ♗f6 2. c4 e6 3. ♗f3
- b6 4. g3 ♗b7 5. ♗g2 ♗e7
6. 0-0-0 7. d5

Uiterste inschrijving
15 - 2 - 2008 (ICCF)
Startdatum 1 - 3 - 2008

Postthema 2008-3

French Defence, Tarrasch Main Line, C06

1. e4 e6 2. d4 d5
3. ♗d2 ♗f6 4. e5 ♗fd7
5. c3 c5 6. ♗d3 ♗c6
7. ♗e2 cxd4 8. cxd4 f6 9.

Uiterste inschrijving
1 - 4 - 2008 (ICCF)
Startdatum 15 - 4 - 2008

Postthema 2008-4

Scotch Defence, Steinitz System, C45

1. e4 e5 2. ♖f3 ♗c6
3. d4 exd4
4. ♗xd4 ♖h4

Uiterste inschrijving
15 - 5 - 2008 (ICCF)
Startdatum 1 - 6 - 2008

Postthema 2008-5

Sicilian Defence, Grand Prix Attack, B21

1. e4 c5 2. f4

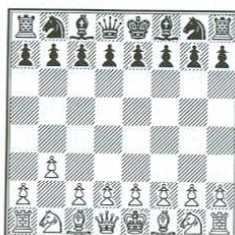

Uiterste inschrijving
1 - 9 - 2008 (ICCF)
Startdatum 15 - 9 - 2008

Postthema 2008-6

Larsen Opening, A01

1. b3

Uiterste inschrijving
15 - 10 - 2008 (ICCF)
Startdatum 1 - 11 - 2008

Postthema 2008-7

Albin Countergambit, D08

1. d4 d5 2. c4 e5

Uiterste inschrijving
1 - 12 - 2008 (ICCF)
Startdatum 15 - 12 - 2008

Webserverthema 2008-1

Budapest Gambit, Schara Variation, A52

1. d4 ♗f6 2. c4 e5 3. dxe5
- ♗g4 4. e4 ♗xe5 5. f4 ♗g6
6. ♗e3 ♗b4+ 7. ♖f2 ♖f6
8. ♗e2 ♖xb2

Uiterste inschrijving
15 - 1 - 2008 (ICCF)
Startdatum 1 - 2 - 2008

Webserverthema 2008-2

Italian Game, C53

1. e4 e5
2. ♗f3 ♗c6
3. ♗c4 ♗c5 4. c3

Uiterste inschrijving
1 - 3 - 2008 (ICCF)
Startdatum 15 - 3 - 2008

Webserverthema 2008-3

Barcza/Reti Gambit, A11

1. ♠f3 d5
2. c4 ♠f6 3. g3 c6
4. ♗g2 dxc4

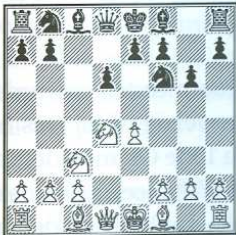

Uiterste inschrijving
15 - 4 - 2008 (ICCF)
Startdatum 1 - 5 - 2008

Webserverthema 2008-4

Sicilian Dragon, B70-9

1. e4 c5 2. ♠f3 d6
3. d4 cxd4 4. ♠xd4 ♠f6
5. ♠c3 g6

Uiterste inschrijving
1 - 6 - 2008 (ICCF)
Startdatum 15 - 6 - 2008

Webserverthema 2008-5

Vienna Game, Santasiere Variation, C27

1. e4 e5 2. ♠c3 ♠f6
3. ♗c4 ♠xe4 4. ♖h5 ♠d6
5. ♗b3 ♠c6 6. d4

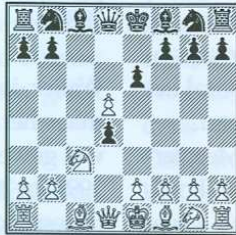

Uiterste inschrijving
15 - 9 - 2008 (ICCF)
Startdatum 1 - 10 - 2008

Webserverthema 2008-6

Shara-Henning Gambit, D32

1. d4 d5 2. c4 e6
3. ♠c3 c5
4. cxd5 cxd4

Uiterste inschrijving
1 - 11 - 2008 (ICCF)
Startdatum 15 - 11 - 2008

Webserverthema 2008-7

Catalan Opening, E01

1. d4 ♠f6
2. c4 e6
3. g3 d5 4. ♗g2

Uiterste inschrijving
1 - 12 - 2008 (ICCF)
Startdatum 15 - 12 - 2008

*Iedereen
die meedoet
veel succes
gewenst
en... houd
de redactie
zo af en toe eens
op de hoogte
van uw
verrichtingen!*

Aan zet

Jelle van den Braak

In de rubriek *Aan zet* komt een lid van de NBC over diverse zaken, natuurlijk ook over schaakzaken, aan het woord. Het is de bedoeling dat leden elkaar zo op een ontspannen manier beter leren kennen.

Bij het lid dat nu aan zet is heeft ooit de wereldpers voor de deur gelegen. Bovendien is hij 35 jaar lid van de NBC. Reden genoeg om eens nader kennis te maken.

Walter Mooij is in Amsterdam geboren in 1938. Hij heeft piano en klarinet gestudeerd aan het conservatorium. Aanvankelijk werkte hij als jazzmuzikant. Daarna heeft zijn beroepsleven een niet-muzikale wending gekregen. Hij is als medewerker bij het GAK met pensioen gegaan.

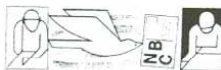
In 1972 begon Walter met correspondentieschaken, nadat hij folders en propagandamateriaal bij het Hoogoven-toernooi had gezien. Hij speelde een paar partijen en vond het zo boeiend, dat hij na enige jaren met bordschaken is gestopt. 'De charme van het corresponderend schaken was', zegt hij, 'vooral het spelen van partijen op hoger niveau.'

Walter begon bij de NBC in de Meesterklasse vanwege zijn niveau bij het bordschaken. De eerste twee nationale groepen werden door hem gewonnen. Uit die tijd stamt de hieronder afgedrukte partij, met een dame-offer, tegen de inmiddels overleden Piet van Dalfsen.

Zijn beste resultaten zijn EU/M/735 en EU/M/768, waarin hij met 5 uit 6 op de eerste plaats eindigde. Hij won het 44ste EU-kampioenschap met 11 uit 14. Deze overwinning gaf het recht in de 3/4 finale van het WK mee te doen. 'Daaraan heb ik meegedaan en haalde een score van 50%.'

Walter haalde zijn IM-titel in het Heilimo Memorial II, dat van 1978 tot 1982 duurde. Zijn eerste IM-resultaat haalde hij bij de voorbereidingen van het 2de Europese Team Kampioenschap van 1978 tot 1980.

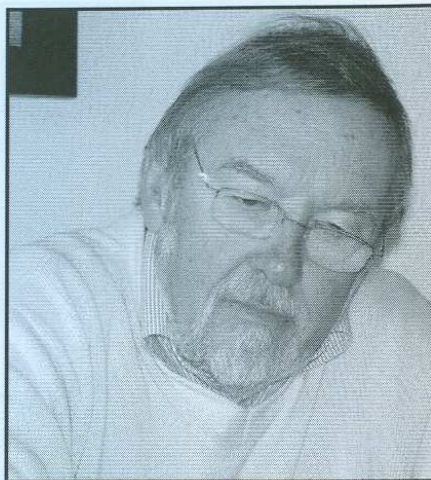
Walter is geen grootmeester geworden maar het scheelde weinig of hij was het wel geweest. In de 13de Olympiade, van 1998 tot 2000 heeft Walter een grootmeesterresultaat behaald. De beslissende partij duurde misschien wel tot 2002. Walter had een score van +4. Hij heeft in de 3de Olympiade 4 partijen gewonnen en 8 remise gespeeld.

In het Argentijnse Lewkowitz-Memorial werd Walter 5de (met 10 uit 16). Er deden spelers mee als Rittner, Heilemann, Normantas, Morgado en Copié. Walter: 'Op een half punt na haalde ik nog een grootmeesterresultaat. Mijn partij tegen Carlos Pappier eindigde in remise. Na paar maanden, maar nog tijdens het toernooi, overleed Pappier. Pappiers niet uitgespeelde partijen werden gewonnen verklaard voor zijn tegenstanders in plaats van dat ze gearbitreerd werden. Als ik in plaats van remise aanbieden had doorgespeeld was mijn partij (ook als ik een slechte stelling had gehad) gewonnen verklaard. Dat is het vreemde: er werd niet gearbitreerd. Het kan altijd gebeuren, dat een speler overlijdt. Er moeten duidelijke regels zijn over hoe dan gehandeld moet worden. Het halve punt verschil tussen remise en overwinning (die bereikt kon worden met een slechtere stelling) was bij mij het verschil tussen wel en geen grootmeesterresultaat.'

'Juan Morgado en José Copié zijn goede vrienden van mij geworden, omdat mijn vrouw en ik regelmatig naar Argentinië gaan. Mijn vrouw is namelijk in Buenos Aires geboren en heeft daar een groot deel van haar leven gewoond.'

Momenteel speelt Walter in de finale van de 15de Olympiade met Van Oosterom, Timmerman, Van der Hoeven, Maliangkay en Gouw. 'Opvallend is het grote aantal remisepartijen, dat naar schatting 80 % is. Vroeger lag dit percentage een

stuk lager. Dit vindt zijn oorsprong in de toegenomen sterkte van schaakprogramma's in de laatste jaren. Het wordt daarom steeds moeilijker partijen te winnen. Als ik bij voorbeeld 10 dagen nadenk over een zet in een moeilijk eindspel en mijn tegenstander antwoordt in een dag neem ik aan dat van een schaakprogramma gebruik wordt gemaakt.'

Viktor Kortchnoi

Walter: 'Ik heb Viktor Kortchnoi leren kennen in 1968 bij het Hoogoven-toernooi. Na de kennismaking is een vriendschap ontstaan. In 1971 was ik tijdens de match tussen Kortchnoi en Geller in het kandidatentoernooi voor het WK in Moskou geweest. Kortchnoi zijn toenmalige vrouw heb ik toen ook ontmoet. In Moskou heb ik eveneens kennis gemaakt met Russische schakers waaronder Petrosjan, Sosonko (trainer van Viktor tijdens de match) en Bronstein.'

• *Kortchnoi tegen Walter Mooij..*

'Kortchnoi was, zeker in Russische ogen destijds, dwars. Hij voelde zich achtergesteld bij bij voorbeeld schakers als Petrosjan en Smyslov, ex-wereldkampioen, en zeker als het ging om buitenlandse toernooien,

De vriendschap tussen Kortchnoi en mij leidde er uiteindelijk toe dat hij me in 1976 vroeg, of ik voor woonruimte kon zorgen.'

Zoals bekend is Kortchnoi in 1976 na het IBM-toernooi naar Nederland gegaan.

'Het ging er destijds vrij hectisch aan toe! Zo lag Viktor in die tijd veelal onder een plaid op de achterbank van mijn auto, niet direct een wijze van transport, die je voorstelt bij het vervoer van een topschaker als hij...'

'Viktor heeft zo'n 2,5 maand, schat ik, bij mij thuis gewoond. Dat was nog tijdens de *koude oorlog*. Hij ging uitsluitend de straat op onder begeleiding.

Journalisten stonden 's morgens om 5 uur al voor mijn deur om hem te interviewen.

Nadat hem politiek asiel werd geweigerd is hij na deze periode naar Zwitserland gegaan, waar hij tot op heden woont. We zijn nog steeds bevriend en schrijven elkaar maandelijks wel een e-mailberichtje.'

Nou je weet het, Kortchnoi is een poosje in Nederland geweest en woont nu in Zwitserland. We zijn nog steeds bevriend.'

W. J. Mooij - P. B. van Dalfsen

A00; cr 70-72; commentaar: W. J. Mooij

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♘xd4
♙f6 5. ♚c3 a6 6. ♗g5 e6 7. f4 ♖b6 8.
♗d2 ♗xb2 9. ♚b1

Het houdt geen waardeoordeel in, maar Spasski speelde in Reykjavik twee maal 9. ♚b3 en scoorde anderhalve punt.

9. ... ♗a3 10. e5 dxe5 11. fxe5 ♘fd7 12.
♗c4 ♗b4 13. ♘xe6 ♗xc3

De Rus Boleslavsky ontdekte dat zwart hier 'rustig' 13. ... fxe6 kan spelen.

Bij voorbeeld: 13. ... fxe6 14. ♚xb4 ♗xb4
15. ♗xe6 h6! 16. ♗f7+!? ♖xf7 17. ♗d5+
♗g6! 18. ♗d3+ ♗h5! en wit vist achter het
net.

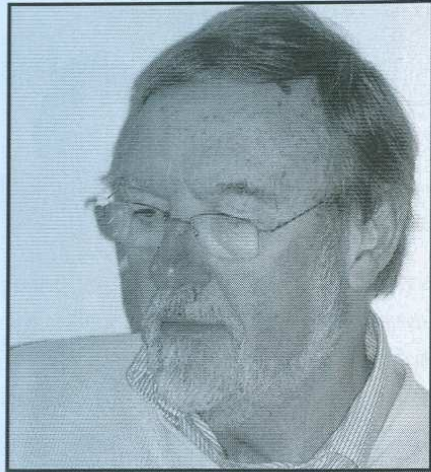
Ik had het geluk de variant met 13. ♘xe6
te kunnen spelen voor de publikatie van
deze ontdekking.

14. ♘c7+ ♖f8

15. 0-0 ♗c5+ 16. ♗h1

Waarschijnlijk is 16. ♗e3 beter. Zwart
mag zich in elk geval niet laten verleiden
tot 16. ... ♗xd2? 17. ♗xc5+ ♘xc5 18. ♚xf7+
♗g8 19. ♚f5+ ♗e6 20. ♘xe6 en wit wint.
Alles goed en wel, maar de kans op op
een dameoffer laat je je niet zo maar ont-

gaan!

16. ... ♗xd2 17. ♚xf7+ ♗g8 18. ♗e6

Tot en met de 23ste zet voert wit een reeks
zetten uit waarbij hij telkens mat dreigt.
Zwart moet telkens gedwongen zetten
uitvoeren.

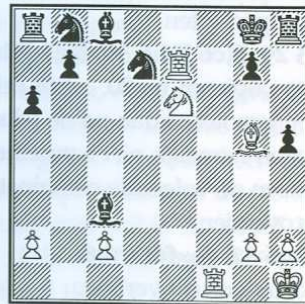
18. ... ♗xe5

Zwart kan nu wel remise forceren mid-
dels 18. ... h6 19. ♚xd7+ ♗h7 20. ♗f5+ ♗g8
21. ♗e6+ ♗h7 en zo voorts.

19. ♚e7+ ♗xe6

Triest voor zwart, maar waar.

20. ♘xe6 ♗c3 21. ♚f1 h5

22. ♚f6!!

De mooiste zet van de gehele partij. Motto: hoe dreig ik mat en win ik gelijk een stuk terug.

22. ...♖h7 23. ♚xc3 ♜f6

De f-lijn moet weer dicht. Zwart kan alleen weggevertje spelen, want hij verliest nu nog een stuk.

24. ♜c7 ♖a7 25. ♚xf6 gxf6 26. ♖e8+ ♜f7 27. ♖xc8 ♜d7

Na 27. ...♜c6 28. ♜d5 ♖h6 29. ♜b6 zit de zwarte toren opgesloten.

28. ♜d5 b5 29. ♖c6 ♖h6 30. ♖e1 ♖h8

Staan zwarts papieren na 30. ...♜f8 echt minder hoog genoteerd dan na de tekstzet? We mogen namelijk niet aannemen dat Van Dalfsen de volgende combinatie zou hebben overzien.

31. ♖e7+ ♜g6 32. ♜xf6! ♜b8

Het enige, maar ook dit verliest.

33. ♖xa7 ♜xc6 34. ♖xa6 ♜b4 35. ♖b6 ♜xc2 36. ♜d5+ ♜g5 37. ♖xb5 ♖d8 38. h3 ♜h4 39. ♜h2 ♜d4 40. ♖c5 ♜f3+ 41. gxf3 ♖xd5

Een patcombinatie waar wit vanzelfsprekend niet wint, maar die ten doel had de witte pionnen van elkaar te isoleren. Indien zwart er namelijk in slaagt zijn eigen h-pion te ruilen tegen wits a-pion dan is er een gereede kans op remise. Van Dalfsen zond mij een groot aantal voorbeelden uit de literatuur over toreneindspelelele waarin ♜ + ♖ + f- en g-pion niet wint (!) tegen ♜ + ♖. Maar uit het vervolg blijkt, dat Mooij niet van zins is zulks toe te staan. Er volgde nog:

42. ♖c4+ ♜g5 43. ♜g3 ♖a5 44. a4 ♜g6 45. ♖b4 ♜h6 46. ♜f4 ♜g6 47. ♜e4 ♜f6 48. f4 h4 49. ♜f3 En zwart gaf op! Een indrukwekkende partij! 1-0.

Mij een 'gam' biet 5

Jacques Vermeulen

In het Gruenfeld - Indisch komen diverse gambieten voor. Een interessant gambiet is het Reshevsky-gambiet. Dit gambiet is een goed speelbaar gambiet, maar zwart moet wel goed in de gaten houden welke kansen wit in dit gambiet heeft. In de onderhavige partij krijgt wit een sterke aanval waartegen zwart geen verweer had.

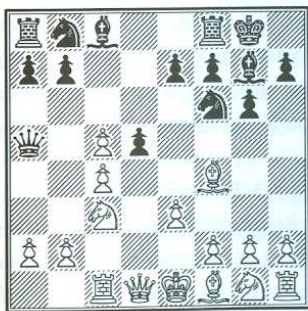
G. Estevez Morales - P. Beggi

D82; Reggio Emilia 7374, 1973

1. d4 ♟f6 2. c4 g6 3. ♞c3 d5 4. ♙f4
♙g7 5. ♚c1 0-0 6. e3 c5

Zwart offert één of twee pionnen om het witte centrum te ontregelen en zo de zwarte loper op g7 sterker te maken.

7. dxc5 ♖a5

Het Reshevsky gambiet. Het zwarte offer is gerechtvaardigd wegens zijn voor-sprong in ontwikkeling en de sterke penning van het paard op c3. Zwart is slechts één zet af van volledige ontwikkeling,

terwijl wit nog minstens vier zetten te gaan heeft.

8. cxd5 ♗d8

Het alternatief is 8. ...♗bd7 om de witte centrumpionnen verder naar voren te lokken. 9. c6 ♗b6 10. d6 bxc6 11. dxe7 ♗e8 12. ♟f3 ♟e4 met ongeveer gelijk spel.

9. ♙c4

Een interessante voortzetting is 9. d6 exd6 10. cxd6 Wit heeft zo een vrijpion gecreëerd, maar omdat de partij nog in de openingsfase zit, gaat er van deze vrijpion nog niet veel dreiging uit.

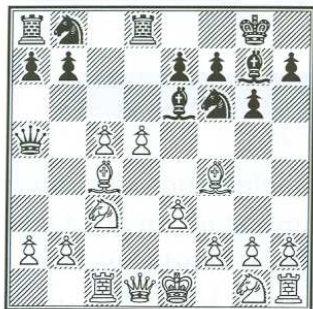
In deze spannende variant heeft wit twee pionnen meer, maar heeft problemen met de penningen.

9. ...♙e6

Interessant, maar niet geheel correct is 9. ...♟c6 wegens 10. ♖b3 ♟b4 11. d6 ♖xc5 12. ♟ge2 e6 en zwart heeft niet voldoende compensatie voor de pion.

Goed voor wit is 9. ...♟xd5 10. ♙xd5 e6 11. ♙d6 exd5 12. ♟ge2 ♟c6 13. 0-0. Ook 9. ...♖xc5 10. ♖b3 a6 11. a4 ♗bd7 12. e4 ♖a5

13. ♖d2 ♜c5 14. ♚c2 is gunstig voor wit.

10. e4

Geeft een pion terug.

Wit kan ook een pion teruggeven met: 10. b4 ♚xb4 11. ♚b3 ♚xb3 12. ♖xb3. Na 12. ...♜xd5 13. ♜xd5 ♚xd5 14. ♖xd5 ♖xd5 15. ♜f3 ♜c6 heeft zwart voldoende compensatie voor de kwaliteit in de vorm van het loperpaar.

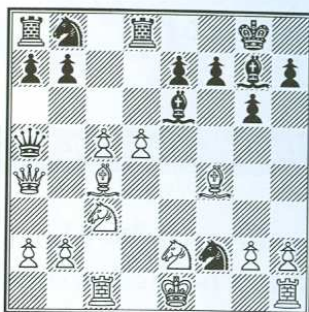
Echter na 10. dxe6 ♚xd1+ 11. ♚xd1 is 11. ...♜e4? niet goed wegens 12. exf7+ ♜f8 13. b4 en wit wint wegens de matdreiging op d8.

10. ...♜xe4 11. ♜ge2 ♜xf2

Het alternatief 11. ...♜xc5 geeft zwart een inferieure positie na 12. 0-0 ♖g4 (Of 12. ...♖d7 13. ♖g5 b5 14. ♖d3 b4 15. ♜e4 ♜xd3 16. ♚xd3 ♖b5 17. ♚f3 f6 18. d6 ♖xe2 19. ♚xe2 fxe2 20. dxe7 ♚e8 21. ♜d6 en zwart gaf op in Pomar Salamanca-Tatai, 1969.) 13. h3 ♖d7 14. ♚d2.

12. ♚a4

Wit mag het offer niet aannemen 12. ♜xf2 wegens 12. ...♚xc5+ 13. ♖e3 ♚xc4 en zwart staat nu zelfs een pion voor.

12. ...♚xc5?

Dit is niet goed.

Veel beter is 12. ...♚xa4 13. ♜xa4 ♜xh1 14. dxe6 ♜c6 (In de partij Pinter - Allen, 1988 volgde 14. ...fxe6 15. ♜f1 ♚f8 16. ♜g1 ♜f2 17. ♖e3 ♖e5 18. ♖xf2 ♖xh2+ 19. ♜xh2 ♚xf2 20. ♜g3 ♚f6 21. ♜ac3 ♜g7 22. ♜f4 ♜c6 23. ♜xe6+ ♜h8 24. ♜e4 ♚f5 25. ♚h1 met winnende aanval voor wit.) 15. exf7+ ♜f8 16. ♜f1 maar wit blijft nu in het voordeel, omdat het zwarte paard compensatieloos verloren gaat.

Niet zo goed is ook 12. ...♖xc3+ 13. ♜xc3 ♚xa4 14. ♜xa4 ♜xh1 15. dxe6 f5 16. ♜c3 en wit staat beter, omdat het zwarte paard is ingesloten en wit een sterk loperpaar heeft.

13. dxe6 ♜xh1 14. exf7+ ♜f8

De zwarte koning zit gevangen in een tombe en komt er niet meer uit. Hopeloos mis gaat het na 14. ...♜h8?? 15. ♚e8+ ♚xe8 16. fxe8♚+ ♖f8 17. ♚xf8#.

15. ♜e4 ♚b6 16. ♖c7!

Wit geeft een loper om de zwarte dame van haar sterke diagonaal te verdrijven. Ook worden zo de paarden bevrijd van hun defensieve taak.

16. ...♙xc7 17. ♖g5 ♙xh2 18. ♗e6+ ♙xf7 19. ♗xd8+ ♙f6 20. ♙e8 ♙h4+ 21. g3 ♗xg3 22. ♙f7+ ♙g5 23. ♗e6+ ♙h5 24. ♙f3+ ♙h6 25. ♗xg3 ♗c6 26. ♙e2 ♙h2+ 27. ♙f2 ♗d4+ 28. ♗d3 1-0

M. Despotovic - J. Podkrajsek
D83; corr, 1976

1. d4 ♗f6 2. c4 g6 3. ♗c3 d5 4. ♗f4 ♗g7 5. e3 0-0 6. ♖c1 c5 7. dxc5 ♙a5 8. cxd5 ♖d8 9. ♗c4 ♗e6 10. e4 ♗xe4 11. ♗ge2 ♗a6 12. 0-0 ♗axc5 13. a3 b5! 14. b4 ♙xa3 15. ♗xb5 ♙xb4 16. f3 ♗d7! 17. ♗c7 ♗c3 18. ♗xc3 ♗xc3 19. ♗xa8 ♙xc4 20. ♗e5 ♗a4! 21. ♙e1 ♗d4+ 22. ♙h1 ♙xd5 23. ♗c7 ♙d7 0-1

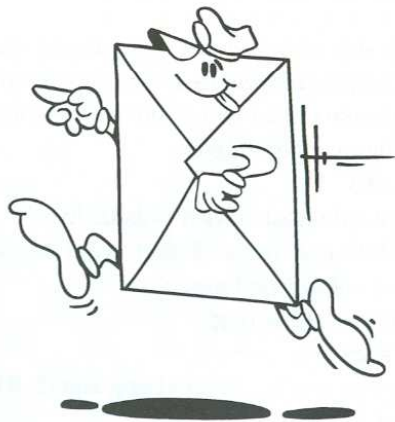
D. Alzate (2390) - J. Gutierrez
D82; Colombia ch, 1990

1. d4 ♗f6 2. c4 g6 3. ♗c3 d5 4. ♗f4 ♗g7 5. e3 c5 6. dxc5 ♙a5 7. ♖c1 0-0 8. cxd5 ♖d8 9. ♗c4 ♗e6 10. e4 ♗xe4 11. ♗ge2 ♗xf2 12. ♙a4 ♗xc3+ 13. ♗xc3 ♙xc5 14. ♙b5 ♙xb5 15. ♗xb5 ♗xh1 16. dxe6 ♗c6 17. exf7+ ♙g7 18. ♗c7 e5 19. ♗e6+ ♙f6 20. ♗g5+ ♙xf7 21. ♗xd8+ ♙e8 22. ♗xc6 bxc6 23. ♙e2 1-0

W. Gradl - W. Voith
D82; Regensburg op (6), 1998

1. d4 ♗f6 2. c4 g6 3. ♗c3 d5 4. ♗f4 ♗g7 5. e3 0-0 6. ♖c1 c5 7. dxc5 ♙a5 8.

cxd5 ♖d8 9. ♗c4 ♗e6 10. b4 ♙xb4 11. ♙b3 ♙xb3 12. ♗xb3 ♗xd5 13. ♗xd5 ♖xd5 14. ♗xd5 ♗xd5 15. ♗f3 ♗c6 16. 0-0 e5 17. ♗g3 e4 18. ♗d4 ♗b4 19. a3 ♗d3 20. ♖c3 f5 21. ♗d6 ♖c8 22. ♖b1 f4 23. ♖c2 fxe3 24. fxe3 ♗h6 25. ♖e2 ♗c4 26. ♖xb7 ♗xc5 27. ♖b8 ♖xb8 28. ♗xb8 ♗xe2 29. ♗xe2 ♗xe3+ 30. ♙f1 ♗d7 31. ♗d6 ♙f7 32. ♗c3 ♗f6 33. ♗e5 ♗d7 34. ♗d6 ♗c5 35. ♙e2 ♗d4 36. ♗b5 ♗b7 37. ♗xd4 ♗xd6 38. ♗c6 a6 39. ♗b8 a5 40. a4 ♙e6 41. ♗d2 ♗d5 42. ♙c3 ♗e8 43. ♗d7 g5 44. ♗b6+ ♙c5 45. ♗c4 ♗f6 46. ♗xa5 ♗d5+ 47. ♗d2 ♙b4 48. ♗b7 e3+ 49. ♙e2 ♙xa4 50. ♗d6 ♙b4 51. g3 ♙c5 52. ♗f5 h5 53. h4 g4 54. ♗xe3 ♗xe3 55. ♙xe3 ♗d5 56. ♙f4 ♗d4 57. ♙g5 ♙e4 58. ♙xh5 ♙f3 59. ♙g6 ♙xg3 60. h5 ♙f3 61. h6 g3 1/2 - 1/2

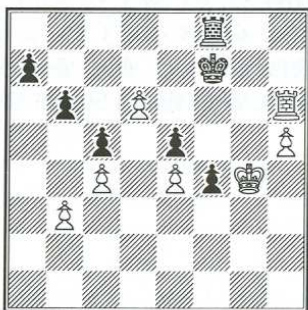

Eindspelen met torens

G.van Perlo

Vorige keer beloofde ik, dat ik zou verdergaan met een aantal fragmenten met 6 tegen 5 pionnen. Deze belofte los ik nu in.

We komen in het eerste fragment terecht in het slot van een partij Petrosjan - Kortsnoj, Moskou 1963, diagram 237.

237

Dit slot was wel erg dramatisch, want met zijn laatste zet had wit een pion op h6 geslagen en dat werd hem meteen noodlottig, want er volgde:

1. ...f3

en goede raad is weer onbetaalbaar.

2. ♖xf3 gaat namelijk niet, want dat kost na 2. ...♖g7+ de toren.

Wit probeerde nog:

2. ♖g5

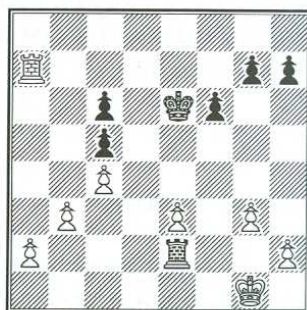
Daarna zou 2. ...f2 voorbarig zijn (3. ♖f6+ en 4. ♖g6+)

maar na:

2. ...♖e8!

hield hij het voor gezien.

Dan over naar diagram 238, een stelling uit de eerste matchpartij Lilienthal - Smyslof 1941, waarin zwart have en goed offerde om remise te bewerkstelligen.

238

Hij slaagde daarin op de volgende manier:

1. ...g5! 2. ♖xh7 ♖x2 3. ♖h6+ ♖e5! 4. ♖xc6 ♖e4 5. ♖xc5 f4!!

Dat was wat zwart op het oog had. Met zijn koning bereikt hij het veilige veld f3 en dat is voldoende voor remise, ondanks het materiele minus.

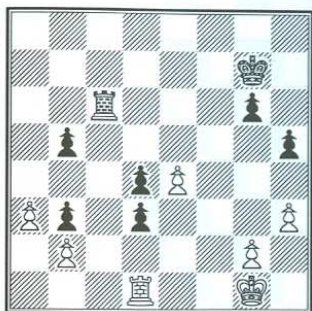
6. exf4 ♖f3 7. h3 ♖a1+

en remise gegeven.

Weer eens een kleine test aan de hand

van diagram 239 uit Osnos - Shekhtman, UdSSR 1967.

239

Het lijkt mij, dat u de eerste zet blindelings moet kunnen vinden:

1. ...♖c3!

en het ging als volgt verder:

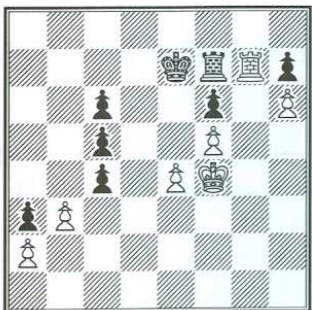
2. e5 ♖f7 3. h4 ♖e6 4. ♖h2 ♖×e5 5. b×c3

Wit moet nu wel en hij probeert nog een vesting te bouwen.

5. ...d×c3 6. ♖×d3 b2 7. ♖×c3 b1♖ 8. ♖g3 ♖e4 9. ♖h3 ♖d4 10. ♖g5 ♖e4

Wit gaf op, gezien 11. ♖g3 ♖f4 12. ♖g5 ♖×g5!

Ik heb er zo nog eentje,

240

maar dan met een tripelpion op het bord en dat is dan diagram 240, stammend uit een correspondentiepartij Cieszelski - Feko, 1995/'96 met als eerste (en enige!) zet:

1. ♖g6!

en dat is voor zwart een hele nare, want wat moet hij terugschrijven?? Het nemen van de toren op g6 komt niet serieus in aanmerking. Er blijft echter niet zo heel veel over, maar laten we het eens houden op

1. ...♖f8

Er volgt dan natuurlijk

2. e5 f×e5 3. ♖×e5

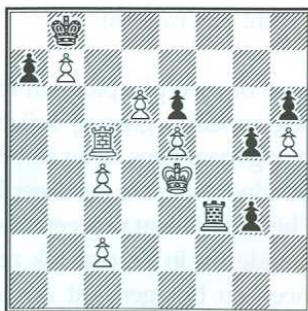
en dan moet zwart toch eigenlijk wel, dus

3. ...h×g6 4. f×g6 ♖e8.

Wat nu overblijft is een rokende puinhoop voor zwart, want de twee ver opgerukte en ook nog verbonden witte vrijpionnen walsen naar de beslissing.

De zwartspeler zag na 1. ♖g6 geen heil meer in voortzetting van de partij en gaf op.

En een leuk slot (kort maar krachtig) komen we tegen in diagram 241 uit een in 1988 gespeelde partij Rutten - Versfeld.

241

Zwart aan zet bezorgde zijn tegenstander een nare kater met:

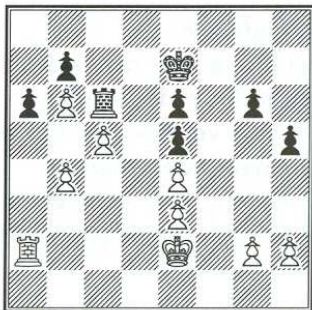
1. ... f4 + 2. d3 g2 3. d7 d4 +

Weer zo'n afschuwelijke teleurstelling, als je wit hebt en dit niet hebt zien aankomen.

Na 4. d4 komt immers 4. ... g1 w + en zwart kan de witte pion stoppen.

Sneeu voor de witspeler, die zich de afloop van deze partij waarschijnlijk anders had voorgesteld!

Nog meer pionnen in diagram 242, namelijk 7 tegen 6 uit Ivkov - Tajmanov, Hastings1955//56.

242

Wit won met de standaardwending:

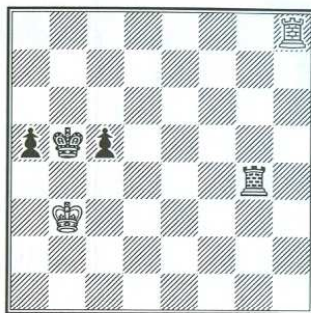
1. xa6

1 - 0.

Die mocht u echt niet missen!

Zelfs met twee of meer pluspionnen kan men het nog moeilijk genoeg krijgen. Denk alleen nog maar eens terug aan het beruchte f+h - duo, waar we het al eerder over gehad hebben. Ik laat nog eens zien wat voor ellende dit in de praktijk zoal met zich mee kan brengen, dit aan de

hand van een puur technisch voorbeeld uit Polugajewski - Ree, Amsterdam 1981, diagram 243.

243

Voor twee spelers van dit kaliber zou dit een eenvoudig klusje moeten zijn; a+c pion is immers bekend als remisegeval. Maar zie, wat gebeurde:

1. ... a4 + 2. a3 g3 + 3. b2 b4 4. b8 c4

Nu maakte wit een elementaire fout:

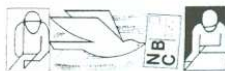
5. a8 ?

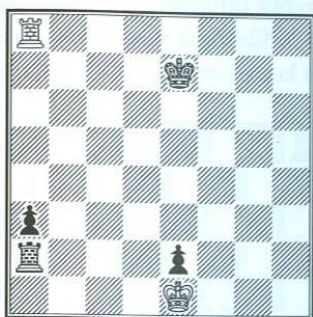
In plaats van 5. h8 en remise. Zwart haalde nu het volle pond dankbaar binnen met:

5. ... g2 + 6. a1 c3 ! 7. xa4 c4 8. a8 g7 9. a2 c2 10. a1 c3 11. a2 b7 12. a6 d7 13. a8 d2 en 0 - 1

Dat dit juist Polugajewski moest overkomen!

Nog een voorbeeld van 2 tegen 0 is Rethy - Euwe, Boedapest 1940, diagram 244.

244

Zwart won dat met:

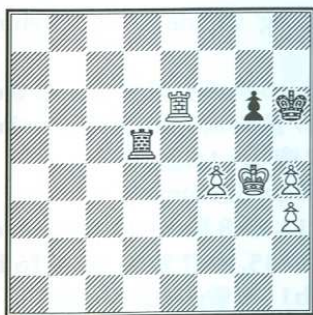
1. ... ♖a1+ 2. ♕×e2 a2

0-1 De bekende zwenking 3. ... ♖h1 dreigend 4. ♗xa2 ♖h2+ is dodelijk.

Dat zelfs bij zo'n materiaalsurplus de winst toch nog wel problemen kan opleveren hebben we in een eerder hoofdstuk al kunnen zien en ik heb daar nog deze voorbeelden aan toegevoegd.

Ook de materiaalverhouding 3 tegen 1 kan problemen genoeg geven en daarover het volgende.

Eerst diagram 245 uit Landau - List, Hastings 1938, waarin wit alle problemen handig omzeilde met de kleine grap:

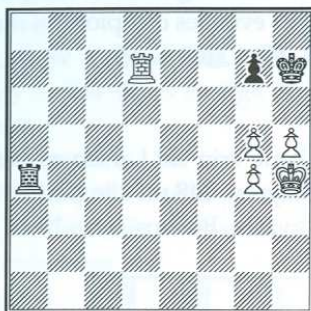

245

1. h5! ♖h5: 2. ♖e5

Zwart kon meteen opgeven.

Aardig, al is het niet echt moeilijk, vond ik de volgende slotaanval uit Tschekovsky - Vladimirov. UdSSR 1987, diagram 246.

246

Wit bracht de executie daar als volgt tot stand:

1. h6 ♖h8 2. ♖h5 ♖a6 3. ♖d8+ ♖h7

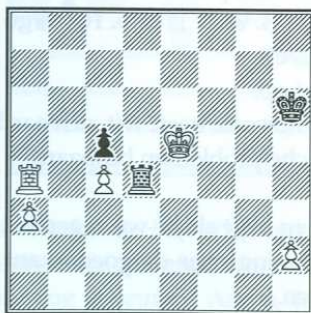
en nu heel aardig:

4. g6+! ♖×g6 5. ♖h8+ ♖×h8 6. ♖g6 ♖g8

Zwart wil nog van geen wijken weten, maar na

7. g5!

werd het hem toch te veel: 1-0.

247

Vervolgens diagram 247 uit Wladimirow - Balabajew, UdSSR 1987.

Wit omzeilde daar handig allerlei technische problemen met het schijfoffer:

1. ♖b4! ♜d3

Of 1. ... ♜h4 2. ♜b6+ ♖g7 3. ♖d5

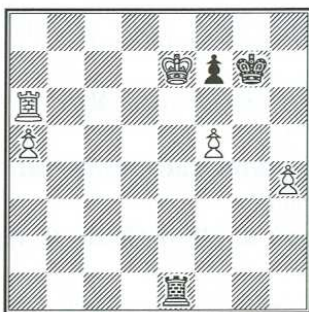
2. ♜b6+ ♖g7 3. a4 ♜d4 4. ♜b1!

De toren achter de vrijpion. Zo hoort het, ook al kost het eventjes een pion.

4. ... ♜xc4 5. ♜a1 ♜c2 6. a5

1 - 0

Meteen de beuk erin zal Larsen gedacht hebben in diagram 248 uit zijn partij met wit tegen Kavalek, Buenos Aires 1980:

248

1. ♜e6+!! ♜b1

Min of meer berustend, maar 1. ... fxe6 faalt op 2. f6+ en op 1. ... ♜a1 komt 2. ♜e5

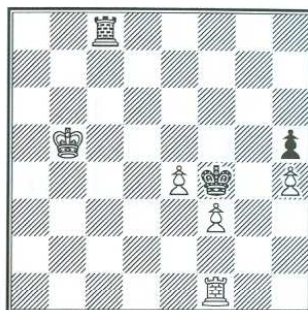
2. ♜b6 ♜e1+ 3. ♖d7 ♜e5 4. f6+ ♖g6 5. a6 ♜a5 6. ♖c7

en zwart gaf op.

Met zijn combinatie heeft wit zich aardig wat technische problemen bespaard!

Een probleem blijft altijd -we zagen het al vaker- de koning naar de goede kant te transporteren.

In diagram 249 uit Anikaew - Karazew, Sovjet Unie 1982 stond zwart, die aan zet is voor zo'n keuze en u raadt het al: met:

249

1. ... ♖e3?

deed hij het precies verkeerdt.

Het gaat hier om tempi en die had hij er een paar kunnen winnen met 1. ... ♖g3!

De analyse gaat dan zo:

1. ... ♖g3 2. e5 ♖g2 3. ♜e1 ♖f2 4. ♜d1 ♖f3 5. e6 ♖g4 6. e7 ♜e8 7. ♜e1 ♖xh4 8. ♖c6 ♖g3 9. ♖xd7 ♜xe7! 10. ♖xe7 h4

en remise.

Maar zoals gezegd liet de arme zwart-speler zich in op de tekstzet en kwam toen vele tempi tekort, getuige het partijverloop:

2. e5 ♖e2 3. ♜g1!

We zien het verschil al: de zwarte koning wordt 'te vroeg' van de h - lijn afgehouden.

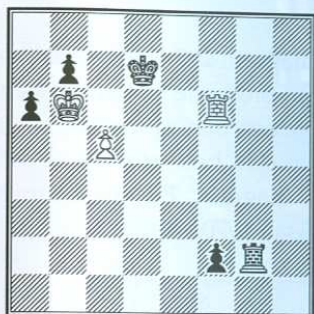
3. ... ♖xf3 4. e6 ♜e8 5. ♜g6 ♖f4 6. ♖c6 ♖f5 7. ♖d7 ♜a8 8. ♜h6 ♜a7+ 9. ♖e8 ♖g4 10. e7 ♖xh4 11. ♜g6!

Weer op het goede moment.

11. ... ♖h3 12. ♖f8 ♜a8+ 13. e8 ♖ ♜xe8 14. ♖xe8 h4 15. ♖e7 ♖h2 16. ♖f6 h3 17. ♖f5 ♖h1 18. ♖g4 h2 19. ♖g3 1 - 0

Even slecht liep het af in diagram 250 uit Prins - Lehmann, Leipzig 1960.

250

Zwart is aan zet en kan eenvoudig winnen met 1. ...♖e7 2. ♜f3 ♜g6+ en ♜f6. Maar hij dacht het mooier te kunnen doen op een manier, die we al zo vaak gezien hebben en speelde triomfantelijk:

1. ...♜g6??

Dat is hier nu juist niet goed en dat zag Prins ook.

2. c6+!

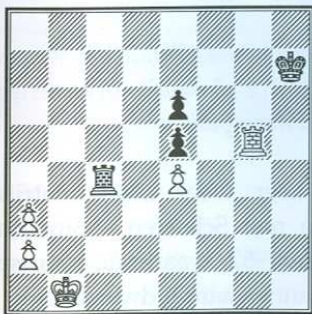
Dat moet wel heel hard aangekomen zijn!

2. ...bxc6 3 ♜f2

en na:

3. ...♞d6 4 ♜d2+ ♞e5 . ♜c2

moest zwart zuchtend en steunend in remise berusten.

250A

In diagram 250A uit Leko - Khalifman, WK knock-out (2) zal wit stellig ook winstillusies hebben gehad.

De stelling is echter verre van eenvoudig en bevat de volgende remisewending:

1. ♜xe5

Nu geeft zwart zijn laatst overgebleven pion op:

1. ...♞g6! 2. ♜xe6+ ♞f7 3. ♜e5 ♞f6 4. ♜f5+ ♞e6 5. ♜f4 ♞e5 6. ♜g4 ♜xe4 7. ♜xe4 ♞xe4,

het is remise.

Ongetwijfeld teleurgesteld ontdekte Leko dat ook en vervolgde in arren moede maar met

1. ♜g4

waarna de partij tenslotte ook in remise eindigde.

Een verschrikkelijk en ongelooflijk staaltje ontwikkelt zich vanuit diagram 251 uit NN - Duras, gespeeld omstreeks 1930 in Praag.

251

De onbekende NN staat tegen de grote Duras twee pionnen voor en wat kan hem nog gebeuren? Aan u de vraag hoe

Duras de witte illusies verbrijzelde?

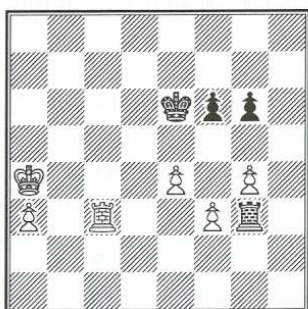
Dat ging aldus:

1. ... ♖e8+ 2. ♜g8 ♜f8!!

Een ongelooflijk staaltje van tempo-dwang en probeert u zich eens voor te stellen, hoe wit zich gevoeld moet hebben. Ik denk als een ijsbeer in een vuurzee! Zijn koning opgesloten, zijn h - pion geblokkeerd.

De ongelukkige rest nog iets als 3. ♜xf8+ ♞xf8 4. a4 bxa4 5. b5 a3 6. b6 a2 7. b7 a1 ♚3#

Met 4 tegen 2, meende zwart in diagram 252 uit Kampfhenkel - Hattendorf, DDR 1983 de witspeler te verleiden tot een vroegtijdige afwikkeling met:

252

1. ... ♞e5?

Er volgde echter toch

2. f4+! ♞xf4 3. ♜xg3 ♞xg3

want wat zwart overzag, was de nu plotseling opkomende doorbraakmogelijkheid:

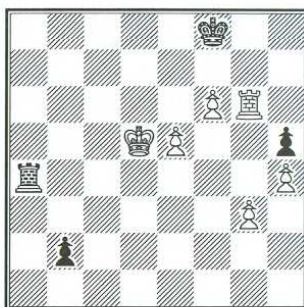
4. g5!

en 1 - 0.

Altijd en steeds maar weer moeten we scherp blijven en door blijven rekenen.

Dit is weer zo'n schoolvoorbeeld en daarom mocht het in deze verzameling niet ontbreken!

Eerder al (diagram 223 Kacir - Smetana) zagen we een promotie tot dame mislukken vanwege een minorpromotie aan de overkant en een heel sterk voorbeeld daarvan is diagram 253 uit Pedrag - Mlimoric, Sisah 1970.

253

Daarin volgde:

1. e6 b1♚?

Nodig was het tussenschaak 1. ... ♜a5+ maar kennelijk heeft zwart geen idee van wat hem boven het hoofd hangt

2. e7+ ♞f7 3. ♜g7+ ♞xf6

Tot zover had zwart kennelijk gerekend en overzag blijkbaar

4. e8+ ♚+!!

De gevolgen zijn verschrikkelijk, want op 4. ... ♞f5 volgt 5. ♜g5 mat (1 - 0) en een niet te troosten zwartspeler.

Volgende keer weer meer matoriaal, beginnende met Scheeren - Brondum, Kopenhagen 1982 waarin de zwartspelers wits plannen aardig dwarsboomt.

• *Langzaam druppelde de een na de ander binnen op de ledenvergadering en vond een plekje. Het was wel wat anders dan wat men gewend was in het Max Euwe Centrum*

• *De zaal van bovenaf gezien.*

• *G.J. Kramer, 3e plaats Z05F (boven) en hiernaast J.B.H. de Gloppe, winnaar K35 en 3e plaats KE-08.*

• Prijswinnaarsfoto van de ledenvergadering:
 Bovenste rij vlnr: Evert Poel (winnaar Z05F)
 en Bart de Glopper (winnaar K35 en 3e in
 KE-08). Onderste rij vlnr: Ron Langeveld
 (Grootmeestertitel), Rein Thierry (2e in
 Z05F) en Piet van der Houwen (Senior
 Internationaal Meestertitel).

Niet op de foto staat de heer Ger Kramer (3e
 in Z05F). Hij was er wel en heeft zijn prijs ook
 in ontvangst genomen, maar is waarschijnlijk
 eerder weg gegaan. (Zie ook vorige pagina).

• Ron Langevelds oorkonde, GM!